

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ «ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ
ЎНІВЕРСІТЭТ ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ»

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ «ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ
ТЭХНІЧНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ ІМЯ П.В. СУХОГА»

Л.У. КУЛІК, В.А. ЛЯШЧЫНСКАЯ

АНГЛА-БЕЛАРУСКІ СЛОЎНІК
САМАТЫЧНЫХ ФРАЗЕЛАГІЗМАЎ

БЕЛАРУСКА-АНГЛІЙСКІ СЛОЎНІК
САМАТЫЧНЫХ ФРАЗЕЛАГІЗМАЎ

ГОМЕЛЬ
УА «ГДУ імя Ф. Скарыны»
2010

УДК [(038)=111=161.3]'373:398.9
ББК 81.432.1–33–48
К 903

Рэцэнзенты:

Л.С. Баннікава, дэкан факультэта замежных моў ўстановы адукацыі “Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Францыска Скарыны”, кандыдат педагагічных навук;

Д.В. Зыблева, дацэнт кафедры беларускай і замежных моў установы адукацыі “Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя П.В. Сухога”, кандыдат філалагічных навук.

Рэкамендавана да выдання навукова-тэхнічным саветам установы адукацыі “Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Францыска Скарыны”

Кулік Л.У.

К 903 Англа-беларускі слоўнік саматычных фразеалагізмаў=
Беларуска-англійскі слоўнік саматычных фразеалагізмаў /
Л.У. Кулік, В.А. Ляшчынская; М-ва адукацыі РБ,
Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны;
Гомельскі дзяржаўны тэхнічны ўніверсітэт імя
П.В. Сухога. – Гомель: ГДУ імя Ф. Скарыны, 2010. – с.
ISBN

Слоўнік складаюць англа-беларуская і беларуска-англійская часткі, якія ўключаюць 284 саматычныя фразеалагізмы англійскай мовы і 302 эквівалентных ім беларускай мовы. Паводле суаднесенасці фразеалагізмы падзяляюцца на поўныя і частковыя эквіваленты і выдзелены псеўдаэквіваленты.

Адрасуецца студэнтам спец. 1-21 05 01 “Беларуская філалогія”, якія вивучаюць англійскую мову, а таксама ўсім, хто цікавіцца фразеалогіяй англійскай і беларускай моў, займаецца перакладам тэкстаў з англійскай мовы на беларускую і наадварот.

УДК [(038)=111=161.3]'373:398.9
ББК 81.432.1–33–48

ISBN

© Кулік Л.У., Ляшчынская В.А., 2010
© УА “Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны”, 2010

Вывучэнне англійскай мовы, як і любой іншай, нельга ўявіць без засваення фразеалагічных адзінак, якія складаюць адну з істотных і неад'емных частак багацця кожнай мовы і з'яўляюцца знакамі “самастойных духоўных каштоўнасцей” (В.Л. Архангельскі). Яны выяўляюць як універсальныя, агульнамоўныя ўласцівасці і характарыстыкі саміх адзінак, так і нацыянальную спецыфіку кожнай мовы. Фразеалагізмы – моўныя і культуралагічныя знакі другаснай намінацыі, паколькі ў іх прадстаўлены дастаткова шырокі спектр акустычных, рухальных, наглядна-прадметных, асацыятыўных вобразаў і знакаў-сімвалаў, якія вядомы ўсім членам этнакультурнага грамадства і выконваюць у ім пэўныя сацыякультурныя сувязі. Вось чаму пры вывучэнні пэўнай, у нашым выпадку англійскай, мовы асаблівае месца займаюць фразеалагічныя адзінкі як знакі пазнання народа-носьбіта, яго менталітэту, гісторыі, традыцый і пад.

Яшчэ больш важны супастаўляльны падыход пры вывучэнні мовы другога народа, калі нацыянальна-культурныя асаблівасці фразеалагічных адзінак адной мовы вызначаюцца адносна фразеалагічных адзінак другой мовы, у выніку чаго назіраецца найбольш актыўнае і свядомае засваенне гэтых унікальных адзінак, паглыбленне ведаў пра культуру народа вывучаемай мовы, вынікі чаго, як вядома, служаць адным з паказчыкаў, у пэўнай ступені меркай узроўня інтэлекту, пазнання кожнага чалавека.

Сярод фразеалагічных адзінак усіх і кожнай мовы паасобку выдзяляюцца саматычныя фразеалагічныя адзінкі паводле іх колькасці (як сведчаць даследчыкі, каля ці звыш 30% ад усёй колькасці фразеалагізмаў) і спецыфікі адлюстравання пазнання свету чалавекам праз сябе. Саматычнымі фразеалагізмамі прынята называць тыя, у складзе якіх маецца саматычны кампанент, ці саматызм (ад грэч. *soma*, родны склон *somatos*, – цела), напрыклад: бел. *тлуміць галаву*, *адлежваць бакі*, *закрыць рот* і інш. і англ. *at hand*, *clear one's head*, *in the jaws* і інш.

Вывучэнне у супастаўляльным плане саматычных фразеалагізмаў англійскай і беларускай моў дазволіла з максімальнай паўнатой вызначыць эквівалентныя адзінкі дзвюх моў, што і знайшло адлюстраванне ў прапанаваным слоўніку. Але спачатку нагадаем асаблівасці фразеалагічных адзінак ад іншых адзінак мовы, асабліва слова і словазлучэння. Такімі асаблівасцямі з'яўляюцца:

1) раздзельная аформленасць мінімум двух кампанентаў (складаюцца, напрыклад, з прыназоўніка і назоўніка тыпу бел. *да твару* ‘ідзе, падыходзіць каму-н.’ (ужываецца пры дзейніку, які абазначае назвы адзення, матэрыялу для адзення і пад.) і ‘падыходзіць каму-н., адпавядае чыйму-н. становішчу’ ці англ. *at heels* ‘не адстаючы, неадступна (ісці, хадзіць, гнацца і пад.)’, але часцей суадносяцца з двума, трыма і больш самастойнымі словамі, аб’яднанымі ў словазлучэнні рознага тыпу, напрыклад: бел. *да сівых валасоў* ‘да старэчага ўзросту, да глыбокай старасці (дажыць, застацца і інш.)’; *рваць сабе душу* ‘моцна трывожыцца, хвалявацца, мучыцца’ і інш. ці англ. *at second hand* ‘праз пасрэднікаў, не ад сведкі непасрэдна (чуць, даведвацца і пад.)’, ‘праз перакупшчыка, не ад уладальніка непасрэдна (купляць, трапляць і пад.)’, *one’s heart misses a beat* ‘каго-н. нечакана ахоплівае хваляванне, неспакой і пад.’;

2) устойлівасць (змест і структура фразеалагізма нязменныя, напрыклад: бел. ФА *ставіць на ногі* мае пастаянную структуру дзеяслоўнага словазлучэння і пяць значэнняў – ‘вылечваць’, ‘расціць, даводзячы да самастойнасці’, ‘умацоўваць, рабіць больш трывалым, незалежным што-н.’, ‘ліквідаваць пашкоджанне, паломку ў чым-н.’, ‘рабіць рамонт чаго-н.’, ‘прымушаць актыўна, энергічна дзейнічаць’, ці англ. ФА *blue blood* мае структуру іменнага словазлучэння і пастаяннае значэнне ‘чалавек дваранскага паходжання’; пэўная частка фразеалагізмаў характарызуецца і нязменнасцю кампанентнага складу;

3) цэласнасць значэння (яно не роўнае суме значэнняў кампанентаў-лексем і не выводзіцца з іх), параўн.: бел. ФА *камень за пазухай* ‘скрытая, затаеная злосць, нядобры намер’ і свабоднае спалучэнне такой жа будовы і лексічнага напаўнення, дзе кожнае слова мае сваё ўласнае значэнне, ці англ. *pure in heart* ‘не адчуваючы маральнай пакуты і дакору (рабіць што-н.)’);

4) узнаўляльнасць (фразеалагізмы ўжываюцца ў гатовым выглядзе, яны не ствараюцца, як свабодныя словазлучэнні, у ходзе маўлення, а выкарыстоўваюцца пры неабходнасці ўжывання і з улікам іх засвоенасці маўленчай асобай);

5) экспрэсіўнасць і ацэначнасць (фразеалагізмы не толькі і нават не столькі называюць, колькі характарызуюць, даюць ацэнку, выражаюць адносіны, параўн., напрыклад, бел. ФА *калоць у вочы* ‘моцна папікаць, папракаць, дакараць каго-н.’ выкарыстоўваецца з ацэнкай неадабрэння, у той час як дзеяслоў *напракаць* толькі называе

дзеянне і не нясе дадатковай характарыстыкі, не ўключае ацэнкі ў склад сваёй семантыкі, ці англ. ФА *with one's tongue hanging out* 'вельмі, спяшаючыся (бегчы, бегаць і пад.)', 'у бясконцых турботах, да знямогі (бегаць)' перадае інтэнсіўнасць дзеяння, а не само дзеянне);

б) спалучальнасць са словамі свабоднага ўжывання (фразеалагізмы з'яўляюцца будаўнічым матэрыялам для сказаў – *Як толькі [Аўдоця] стала на свае ногі, на сваёй і суседняй палаце маленькай селавой бальнічкі пачала снаваць, як чаўнок: слабым падавала піць, ляжачым – неабходную пасудзіну, знаходзіла анучы з швабраю і перацірала падлогі ў сваёй і суседняй палаце, мыла вокны, прыносіла з тытана гарачую ваду.* (С. Грахоўскі), выконваюць функцыю якога-небудзь члена сказа – *Доўга хадзіў па свеце музыка, весяліў добрых людзей, а ліхім панам без нажа сэрца рэзаў: бо куды ён ні прыйдзе, там людзі перастаюць паноў слухаць.* (Казка “Музыка-чарадзея”), звязваецца з іншымі членамі сказа рознымі відамі сувязі). Якраз гэтая асаблівасць фразеалагізмаў прынцыпова адрознівае іх ад прыказак, якія таксама ўстойлівыя, узнаўляльныя, не менш чым двухкампанентныя, з цэласнай семантыкай, але, у адрозненне ад фразеалагізмаў, маюць форму інтанацыйна і сэнсава закончанага сказа і ніколі не бываюць членамі сказа, не спалучаюцца са словамі свабоднага ўжывання.

І ўсё ж асноўнай асаблівасцю фразеалагічных адзінак з'яўляецца цэласнасць іх семантыкі, якая разумеецца як унутранае сэнсавае аб'яднанне ў выніку поўнай ці частковай дэсемантызацыі яе кампанентаў-слоў, іх дэактуалізацыі. Фразеалагічнае значэнне – гэта своеасаблівы спосаб і адметная якасць адлюстравання свету нашай свядомасцю, гэта такая моўная семантычная катэгорыя, якая найбольш рэгулярна, у параўнанні з лексічным значэннем, выкарыстоўваецца для вобразнай характарыстыкі і ўзмоцненай суб'ектыўнай ацэнкі асоб і фактаў, для перадачы экспрэсіі і эмацыянальнага стану таго, хто гаворыць. Фразеалагізм не толькі абазначае, але і выражае адносіны да абазначанага, паведамляе дадатковую інфармацыю.

Будова слоўніка. Слоўнік саматычных фразеалагізмаў англійскай і беларускай моў складаецца з дзвюх частак у залежнасці ад парадку падачы фразеалагізмаў-адпаведнікаў: 1) спачатку

фразеалагізмы англійскай мовы і іх беларускія эквіваленты, а затым 2) фразеалагізмы беларускай мовы і іх англійскія адпаведнікі.

У кожнай частцы ўсе фразеалагізмы адной мовы і іх адпаведнікі ў другой у сваю чаргу падзяляюцца на тры групы: поўныя фразеалагічныя эквіваленты, частковыя фразеалагічныя эквіваленты і псеўдаэквівалентныя фразеалагізмы. Такі падзел зроблены на аснове аналізу і з улікам некалькіх паказчыкаў, сярод якіх: семантыка і семантычны аб'ём, структурна-граматычная арганізаванасць, кампанентны склад, экспрэсіўна-стылістычная характарыстыка і ўнутраная форма фразеалагізмаў.

Так, калі саматычныя фразеалагізмы ў дзвюх мовах супадаюць паводле семантыкі, граматычнай формы, кампанентнага складу, эмацыянальна-экспрэсіўнай характарыстыкі і ўнутранай формы, то яны адносяцца да групы *поўных эквівалентаў*. Напрыклад, фразеалагізм англійскай мовы *clip one's wings* з'яўляецца поўным эквівалентам беларускаму фразеалагізму *падразаць крылы*, паколькі яны аб'яднаны агульным значэннем 'перашкаджаць каму-н. шырока разгарнуць сваю дзейнасць, праявіць свае сілы, здольнасці', маюць аднолькавую структуру 'V + S', кампаненты склад, экспрэсіўна-стылістычную афарбоўку і ўнутраную форму.

Частковымі эквівалентамі сярод саматычных фразеалагізмаў беларускай і англійскай моў з'яўляюцца тыя, якія пры тоесных семантыцы могуць нязначна адрознівацца ўнутранай формай, кампанентным складам, структурай ці эмацыянальнай характарыстыкай. Напрыклад, фразеалагізм англійскай мовы *put one's heart* з'яўляецца частковым эквівалентам беларускаму фразеалагізму *ўкладваць душу*, паколькі яны маюць аднолькавае значэнне – 'поўнасьцю аддавацца чаму-н., усе сілы, здольнасці накіроўваць на што-н.; рабіць што-н. з любоўю', валодаюць тоеснай эмацыянальна-стылістычнай характарыстыкай, выконваюць аднолькавую сінтаксічную функцыю ў сказе, але адрозніваюцца адным кампанентам – *heart / душа*.

У слоўнікавым артыкуле англа-беларускай часткі англійскі фразеалагізм падаецца з левага боку, а яго беларускі эквівалент – з правага; у беларуска-англійскай частцы наадварот: беларускі фразеалагізм падаецца з левага боку, а яго англійскі эквівалент – з правага (яны выдзелены жырным шрыфтам). Пры эквівалентным фразеалагізме прыводзіцца агульнае для іх значэнне, якое выдзелена з

двух бакоў коскамі (‘’); значэнні мнагазначных фразеалагізмаў раздзелены кропкай з коскай (;).

Нярэдка пры падачы фразеалагізмаў дзвюх моў прыводзяцца варыянтныя адзінкі ці варыянтныя кампаненты (падаюцца праз касую рыску), напрыклад: *at / on smb. 's / smth. 's heels* ці з *другіх / трэціх рук*.

Аналіз саматычных фразеалагізмаў англійскай і беларускай моў дазволіў заўважыць і такі факт іх суадносін, калі асобныя фразеалагічныя адзінкі дзвюх моў поўнасцю супадаюць паводле структуры, кампанентнага складу, але не маюць нічога агульнага паводле значэння, ці поўнасцю адрозніваюцца сваім значэннем. Напрыклад, фразеалагізмы *lead by the nose* і *вадзіць за нос* маюць аднолькавую структуру, кампанентны склад, але рознае значэнне: англ. ‘прымушаць каго-н. рабіць усё, што хто-н. хоча’, а бел. – ‘уводзіць у зман, ашукваць’. Менавіта гэта дало магчымасць выдзеліць групу *псеўдаэквівалентных* фразеалагізмаў.

Спадзяёмся, што слоўнік стане добрым дапаможнікам як для засваення фразеалагізмаў паводле тэматычнага паказчыка аднаго (у асобных выпадках двух) кампанента-саматызма, так і для асэнсавання таго агульнага і адметнага, што аб’ядноўвае і адрознівае, з аднаго боку, фразеалагічныя адзінкі англійскай і беларускай моў, з другога – фрагменты фразеалагічнай карціны свету двух народаў.

Слоўнік мае і чыста практычную накіраванасць – служыць даведнікам для вызначэння агульных і адметных фразеалагічных адзінак пры перакладзе тэкстаў з адной мовы на другую.

АНГЛА-БЕЛАРУСКІ СЛОЎНІК
САМАТЫЧНЫХ ФРАЗЕЛАГІЗМАЎ

Поўныя фразеалагізмы-эквіваленты

Achilles' heel (heel of Achilles)	ахілесавы пята ‘найбольш паражальнае месца, слабы бок у каго-н.’
after one's / own heart	па сэрцы ‘падабаецца’
arm in arm	рука аб руку ‘ўзяўшыся за рукі (ісці, гуляць, трымацца і пад.)’; ‘разам, аднадушна, як аднадумцы (жыць, працаваць, дзейнічаць і пад.)’
armed to the teeth	узброіць / узброіцца да зубоў ‘вельмі добра, вельмі моцна’
at hand	пад рукой ‘каля сябе, так блізка, што можна лёгка дастаць, выкарыстаць. Пра канкрэтныя прадметы’; ‘вельмі блізка, недалёка, побач’; ‘пад чыёй-н. уладай (быць)’
at / on smb.'s / smth.'s heels (at / on the heels of smb. / smth.)	па пятах ‘не адстаючы, неадступна (ісці, хадзіць, гнацца і пад.)’
bare one's teeth	скаліць зубы ў значэнні ‘абурацца, гневацца’
<be / have> in one's blood	у крыві ‘арганічна ўласціва каму-н.’
<be> in smb.'s hands (in the hands of smb.)	у руках ‘у поўнай залежнасці (быць)’; ‘у чыім-н. уладанні, падпарадкаванні (быць, знаходзіцца)’; ‘у наяўнасці, непасрэдна ў каго-н. (мець, заставацца і пад.)’
bear / give / lend a hand	падаваць / працягваць руку <дапамогі> ‘аказваць дапамогу ў цяжкую хвіліну, выручаць’

beat breast	one's	біць сябе ў грудзі ‘вельмі настойліва даводзіць што-н.; запэўніваць у чым-н.’
before / under smb.'s eyes	<very>	перад вачамі (-ыма) ‘побач, блізка, у непасрэднай блізкасці ад каго-н.’
behind back	one's	за спінай (-амі) у <i>значэнні</i> ‘таемна, скрытна ад каго-н., так, каб не ведалі (рабіць што-н.)’
bind / tie hand and foot		звязваць па руках і нагах ‘пазбаўляць магчымасці свабодна дзейнічаць’
one's blood boils		кроў кіпіць ‘хто-н. адчувае ў сабе шмат сіл, энергіі’; ‘хто-н. ахоплены парывам пачуццяў, вельмі ўзбуджаны, усхваляваны і пад.’
blood from smb.'s face		кроў адхлынула / адышла / адліла ад твару ‘хто-н. збялеў, пабляднеў з якой-н. прычыны’
one's freezes / runs cold / turns to ice		кроў ледзянее ‘хто-н. адчувае моцны страх, жах’
blood rushes / rushed to one's face / cheeks		кроў кінулася / хлынула ў твар ‘хто-н. пачырванеў ад збянтэжанасці, сораму і пад.’; кроў прылівае да твару ‘хто-н. чырванее ад збянтэжанасці, сораму і пад.’
blue blood		блакітная кроў ‘чалавек дваранскага паходжання’
blush / flush / redden to the roots of one's hair		чырванець, пачырванець да карэння валасоў ‘вельмі моцна’
body and soul		душой і цела ‘усёй істотай, цалкам, ва ўсіх

адносінах’

break smb.’s heart (break the heart of smb.)	разбіваць / разбіць сэрца ‘рабіць каго-н. няшчасным, прычыняючы яму душэўныя пакуты. Часцей пра няўдалае каханне’
break one’s neck	звярнуць галаву / шыю ‘знішчыць каго-н.’
break one’s neck	звярнуць <сабе> галаву / шыю ‘пацярпець поўную няўдачу ў чым-н.’; ‘скалечыцца, загінуць’; зламаць <сабе> галаву / шыю ‘пацярпець поўную няўдачу ў чым-н.’; ‘скалечыцца, загінуць’
bridle one’s tongue	прытрымліваць язык ‘менш гаварыць, разважаць, быць асцярожным у выказваннях’
bury / hide one’s head in the sand	хаваць галаву ў пясок ‘палохаючыся, ухіляцца ад чаго-н.’
cast / run an eye / one’s eyes <over smth.>	кідаць вока / вочы ‘глядзець зрэдку ці мелькам, імгненна’; акінуць вокам / вачамі (-ыма) ‘агледзець каго, што-н., глянуць на каго-, што-н.’
catch / take by the throat	браць / хапаць за горла ‘сілай прымушаць да чаго-н.’
chill smb.’s blood	ледзяніць кроў ‘выклікаць у каго-н. жах, здранцвенне’
a clear head	светлая галава ‘хто-н. ясна і лагічна мысліць, разважае’

clip wings	smb.'s	падразаць крылы / крылле ‘перашкаджаць каму-н. шырока разгарнуць сваю дзейнасць, праявіць свае сілы, здольнасці’; абразаць крылы / крылле ‘пазбаўляць магчымасці дзейнічаць, рабіць што-н.’
close / shut one's eyes <to smth.>		закрываць / заплюшчваць вочы ‘знарок не заўважаць чаго-н. важнага, значнага’
come into / to one's head / mind		прыходзіць у галаву ‘раптоўна, выпадкова з’яўляцца ў свядомасці. Пра думку, ідэі і пад.’; ‘даходзіць да свядомасці каго-н.’; ‘адчуваць патрэбу ў чым-н.; хацець, наважвацца’
come to smb.'s ears		даходзіць да вушэй ‘станавіцца вядомым каму-н.’
crocodile tears		кракадзілавы слёзы ‘кывадушнае спачуванне, прытворнае шкадаванне’
crow's feet		гусіныя лапкі ў значэнні ‘веерападобныя маршчынкі (каля вока)’
curl one's lip (-s)		крывіць губы ‘крывіцца, выражаючы незадаволенасць, злосць і пад.’
cut the ground from under smb.'s feet		выбіваць глебу / грунт з-пад ног ‘ствараць каму-н. хісткае, няўпэўненае становішча, выводзіць каго-н. са стану развагі’
dirty / soil one's hands <on smb. / with smth.>		пэцкаць / брудзіць / гнюсіць рукі ‘звязацца з кім-н., ублытвацца ў што-н. нізкае, непрыстойнае’
disappear, wipe off the face of the earth		сціраць з твару зямлі ‘жорстка распраўляцца з кім-н., знішчаць каго-н.’; ‘поўнасцю знішчаць, разбураць дашчэнт’; ‘поўнасцю і рашуча выкараняць тое, што перашкаджае’
drive smth. into		убіваць у галаву ‘частым паўтарэннем

smb.'s head	примушаць каго-н. засвоїць, запомніць што-н.'; 'настойліва ўнушаць што-н., пераконваць у чым-н.'
empty head	пустая галава 'нездагадлівы, прастакаваты чалавек'
an eye for an eye and <a tooth for a tooth>	вока за вока <зуб за зуб> 'адплата злом за прычыненае зло'
face to face	твар / тварам у твар 'вельмі блізка адзін да другога (сутыкацца, сустракацца, стаяць, сядзець і пад.)'; 'непасрэдна (сутыкацца, стаяць і пад.)'
fall into the clutches / claws <of smb.>	пападаць / пападацца / трапляць / трапляцца ў кіпці / у кіпцюры 'быць злоўленым, схопленым кім-н.'; пападаць / пападацца / трапляць / трапляцца ў лапы 'быць злоўленым, схопленым кім-н.'
fall / get into smb.'s hands (fall / get into hands of smb.)	пападаць / пападацца / трапляць / трапляцца ў рукі 'аказвацца ў чым-н. уладанні, распараджэнні і пад.'; 'быць злоўленым, схопленым кім-н.'
flesh of one's flesh	плоть ад плці 'роднае дзіця, пра кроўную роднасць'; 'спараджэнне, дзецішча каго-, чаго-н. Пра ідэйную роднасць'
flush to the roots of one's hair	гл. blush to the roots of one's hair

fray nerves	smb.'s	псаваць / трапаць нервы ‘моцна хваляваць, прымушаць нервавацца каго-н.’; тузаць нервы ‘моцна хвалявацца, раздражняцца, злавацца’
from one's nose	under <very>	з-пад носа ‘зусім зблізку, з самай блізкай адлегласці (браць, выносіць, вылятаць і пад.)’
get / lay one's hands <on smb. / smth.>		накладваць лапу / руку ‘прысвойваць, захопліваць што-н.’; ‘падпарадкоўваць сваёй уладзе, распраўляцца з кім-, чым-н.’
get / take it into one's head		браць <сабе> у галаву ‘многа думаць пра што-н., непакоячыся і хвалюючыся’
get smb. / smth. off one's hands		збываць з рук ‘прадаваць’; ‘вызваляцца, адкарасквацца ад каго-, чаго-н.’
get / put smb. / smth. on one's feet		ставіць / становіць на ногі ў значэннях ‘вылечваць’; ‘расціць, даводзячы да самастойнасці’; падымаць / паднімаць / узнімаць на ногі ў значэннях ‘вылечваць’; ‘расціць, даводзячы да самастойнасці’; ‘выратаўваць’
get on smb.'s nerves		дзеінічаць на нервы ‘раздражняць, злаваць, хваляваць каго-н.’
get / put smb. / smth. out of one's head / mind		выкідаць з галавы / з памяці ‘пераставаць думаць пра каго-, што-н., старацца забыць каго-, што-н.’
give a hand		гл. bear a hand
gnash teeth	one's	скрыгатаць зубамі ‘выяўляць моцную злосць, нянавісць да каго-н.’

go in / through one ear and out / of the other	у адно вуха ўлятае / уваходзіць, <а> у другое / з другога вылятае / выходзіць ‘імгненна і бяследна забываецца, не застаецца ў памяці’
go through smb.’s hands	праходзіць праз рукі ў значэнні ‘быць пэўны час у распараджэнні, у рабоце і пад. у каго-н.’
grind one’s teeth	скрыгатаць зубамі ‘выяўляць моцную злосць, нянавісць да каго-н.’
grit one’s teeth	скрыгатаць зубамі ‘выяўляць моцную злосць, нянавісць да каго-н.’
hand in hand <with>	рука ў руку ‘ўзяўшыся за рукі (ісці, гуляць, трымацца і пад.)’; ‘разам, дружна, аднадушна, як аднадумцы (жыць, працаваць, дзейнічаць і пад.)’; рука аб руку ‘ўзяўшыся за рукі (ісці, гуляць, трымацца і пад.)’; ‘разам, дружна, аднадушна, як аднадумцы (жыць, працаваць, дзейнічаць і пад.)’
hands off	рукі прэч ‘патрабаванне не ўмешвацца ў чые-н. справы’
one’s hands are tied / have one’s hands tied	рукі звязаны ‘хто-н. пазбаўлены свабоды дзеянняў, магчымасці рабіць так, як хочацца’
hang by a hair / fingertips / thread	вісець на валаску ‘аказвацца ў вельмі ненадзейным, небяспечным становішчы’; трымацца на валаску ‘знаходзіцца ў вельмі ненадзейным, небяспечным становішчы’
hang one’s head	апускаць / вешаць галаву / галовы ‘даходзіць да моцнага адчаю, адчуваць душэўнае хваляванне, маркоціцца’
have / keep one’s finger on the pulse / smth.	трымаць руку на пульсе ‘быць у курсе падзей, сочачы за іх развіццём’

have <got> a <good> head on one's shoulders	мець <сваю> галаву на плячах ‘быць дастаткова разумным, кемлівым’
have in one's blood	гл. be in one's blood
<have> on one's hands	на руках ‘на ўтрыманні, пад апекай, доглядам (быць, знаходзіцца, заставацца)’; ‘у чым-н. уладанні, падпарадкаванні (быць, знаходзіцца)’; ‘у чым-н. карыстанні (быць, знаходзіцца)’; ‘у наяўнасці, непасрэдна ў каго-н. (заставацца, трымаць, мець і пад.)’
one's heart bleeds for smb.	душа / сэрца крывёй абліваецца ‘хто-н. зазнае пачуццё глыбокай спагады, жалю; каму-н. невыносна цяжка, вельмі тужліва’
one's heart sinks	сэрца абрываецца / ападае ‘хто-н. адчувае моцны страх, трывогу, раптоўна адчайваецца’
hide one's head in the sand	гл. bury one's head in the sand
hold in one's fist	у кулаку трымаць ‘у поўнай залежнасці, ва ўладзе, у падпарадкаванні’
hot head	гарачая галава ‘хто-н. залішне паспешны, неразважлівы, нястрымны’
in smb.'s clutches	у лапах ‘у поўнай залежнасці, пад пагрозай кары’
in smb.'s eyes (in the eyes of smb.)	у вачах ‘у чым-н. уяўленні, разуменні; на думку каго-н.’
in flesh	у целе ‘поўны, ускормлены, сыты’

in the twinkling of an eye	у імгненне вока ‘адразу ж, вельмі хутка, імгненна (зрабіць што-н.)’; у міг вока ‘адразу ж, вельмі хутка, імгненна (зрабіць што-н.)’
keep one’s finger on the pulse / smth.	гл. have one’s finger on the pulse / smth.
<laugh> in one’s beard	у баряду <u>смяяцца, засмяяцца</u> ‘ціха і непрыкметна’
lay one’s hands <on smb. / smth.>	гл. get one’s hands on smb. / smth.
lay on smb.’s shoulders	ляжаць на плячах ‘быць прадметам чыіх-н. клопатаў’
lend a hand	гл. bear a hand
look through one’s fingers at smth.	глядзець / пазіраць праз / скрозь пальцы ‘свядома не заўважаць што-н. (часцей адмоўнае)’
a long tongue	доўгі / даўгі язык ‘балбатлівасць, схільнасць гаварыць лішняе, няўменне захоўваць тайну’
lose one’s head / wits	губляць / траціць / страчваць галаву / галовы ‘бянтэжыцца, пазбаўляцца развагі, не ведаць ад хвалявання, як паступіць, што рабіць’
<mere> skin and bone	<адна> скура / шкура ды косці ‘вельмі худы, змарнелы’
not believe one’s <own> ears	не верыць <сваім> вушам ‘вельмі здзіўляцца, пачуўшы што-н. нечаканае’

not believe one's <own> eyes	не верыць <сваім> вачам ‘вельмі здзіўляцца, убачыўшы што-н. нечаканае’
not lift a finger	<i> пальцам не варухнуць / не паварушыць / не паварухнуць ‘нічога не зрабіць, не прыкласці ніякіх намаганняў (для ажыццяўлення чаго-н.)’
not a <living> soul	ні <адной, жывой> душы <u>няма, не было</u> ‘нікога, ні аднаго чалавека’
offer smb. one's hand and heart	прапанаваць руку і сэрца ‘прасіць каго-н. стаць жонкай’
on smb.'s / smth.'s heels	гл. at the heels of smb. / smth.
open smb.'s eyes (the eyes of smb.) <to smth.>	адкрываць / раскрываць вочы ‘дапамагаць зразумець сапраўднае становішча; рабіць відавочнай праўду аб чым-, кім-н.’
open one's heart <to smb.>	адкрываць / раскрываць <сваё> сэрца ‘прызнавацца ў каханні’; ‘шчыра дзяліцца з кім-н. сваімі думкамі, пачуццямі, перажываннямі’
open one's mouth	адкрываць рот ‘пачынаць гаварыць што-н., выказваць свае думкі’
over smb.'s head (over the head of smb.)	праз / цераз галаву ‘не папярэдзіўшы каго-н., мінуўшы таго, да каго непасрэдна трэба звяртацца (рабіць, зрабіць што-н.)’
pick one's nail / nose	падцерці / уцерці нос ‘даказаць каму-н. сваю перавагу ў чым-н.’
play into smb.'s hands (play into the hands of smb.)	іграць на руку ‘сваімі дзеяннямі, учынкамі дапамагаць, садзейнічаць каму-н.’

put in / into smb.'s hands (put in / into the hands of smb.)	у руці ‘ў поўную залежнасць, пад уладу каго-н. (аддаваць, аддацца і пад.)’; ‘у чыё-н. уладанне, падпарадкаванне (пераходзіць, захопліваць, браць і пад.)’
put smb. / smth. on one's feet	гл. get smb. / smth. on one's feet
put smth. on smb.'s shoulders (put on the shoulders of smb.)	узвальваць / ускладваць на плечы ‘абцяжарваць каго-н. якімі-н. абавязкамі, справай, клопатамі і пад.’
put smb. / smth. out of one's head / mind	гл. get smb. / smth. out of one's head / mind
raise one's hand <against>	падымаць / узнімаць руку ‘спрабаваць ударыць; біць каго-н.’; ‘рабіць замах на чыё-н. жыццё’; ‘асмельвацца што-н. зрабіць’
reach smb.'s ears (to the ears of smb.)	даходзіць да вушэй ‘станавіцца вядомым каму-н.’
redde to the roots of one's hair	гл. blush to the roots of one's hair
one's right hand (one's right-hand man)	правая рука ‘першы памочнік, найбліжэйшы паплечнік, супольнік’
<right> under smb.'s <very> nose (<right> under the <very>	пад <самым> носам ‘у непасрэднай блізкасці ад каго-н., побач, блізка’

nose of smb.)

a roof over one's head **дах / страха над галавой** ‘дом ці кватэра, пакой’

rub smb.'s nose <in it> **тыцкаць носам** ‘указваць з мэтай павучання, звычайна ў рэзкай форме’

run an eye / one's eyes <over smth.> гл. **cast an eye / one's eyes <over smth.>**

rush to a head **стукнуць у галаву ў значэннях** ‘раптоўна, выпадкова з’явіцца ў сьвядомасці. Пра думку, ідэі і пад.’; ‘раптоўна адчуць патрэбнасць у чым-н.; захацець, наважыцца’

a sharp tongue **востры язык / язычок** ‘хто-н. дасціпны, з’едлівы ў размове’

shed / spill one's blood <for> **ліць / праліваць кроў** ‘гiнуць, паміраць ці пакутаваць, абараняючы каго-, што-н.’; ‘забіваць, знішчаць каго-н. (на вайне)’

shed crocodile tears **ліць / праліваць кракадзілавы слёзы** ‘двудушна, прытворна або няшчыра скардзіцца’

shoulder to shoulder **плячо к плячу / да пляча** ‘зусім побач, у непасрэднай блізкасці, адзін каля аднаго (ісці, ехаць, стаяць, сядзець і пад.)’; ‘разам, вельмі дружна, у цесным адзінстве (жыць, працаваць, змагацца і пад.)’;
плячо ў плячо ‘зусім побач, у непасрэднай блізкасці, адзін каля аднаго (ісці, ехаць, стаяць, сядзець і пад.)’; ‘разам, вельмі дружна, у цесным адзінстве (жыць, працаваць, змагацца і пад.)’

show one's claws **паказваць кіпцюры / кіпці** ‘выяўляць непрыязнасць, варожасць да каго-н., гатоўнасць

даць адпор'

show one's teeth **паказваць зубы** 'выяўляць непрыязнасць, варожаць да каго-н., гатоўнасць даць адпор'

shrug one's shoulders **паціскаць плячамі (-амі)** 'выказваць здзіўленне, неразуменне, няведанне і пад.'

shut one's eyes to smth. гл. **close one's eyes to smth.**

shut smb.'s mouth **закрываць / заціскаць рот** 'прымушаць маўчаць каго-н.';
затыкаць рот 'прымушаць замоўкнуць каго-н., не даваць гаварыць каму-н.'

skin and bone гл. **<mere> skin and bone**

soil one's hands <on smb. / with smth.> гл. **dirty one's hands <on smb. / with smth.>**

spill one's blood <for> гл. **shed one's blood <for>**

spread / stretch / try one's wings **распраўляць / разгортваць крылы / крылле** 'пачынаць дзейнічаць на поўную сілу сваіх здольнасцей, магчымасцей'

stab in the back **удар у спіну** 'подлы ўчынак, здрадніцкія паводзіны ў адносінах да каго-н.'

step / tread on smb.'s corns / toes **наступаць на мазоль / на мазалі** 'закранаць тое, што асабліва хвалюе каго-н., выклікае боль, пакуты'

stop mouth	smb.'s	затыкаць рот ‘прымушаць замоўкнуць каго-н., не даваць гаварыць каму-н.’; закрываць / заціскаць рот ‘прымушаць маўчаць каго-н.’
<straight> from the shoulder		з пляча <u>гаварыць, адказваць</u> ‘адразу і занадта рэзка’
stretch wings	one's	гл. spread one's wings
take the bull by the horns		браць быка за рогі ‘смела, энергічна пачынаць з самага галоўнага’
take throat	by the	гл. catch by the throat
take into head	one's	браць <сабе> у галаву ‘многа думаць пра што-н., непакоячыся і хвалюючыся’; браць да галавы ‘многа думаць пра што-н., непакоячыся і хвалюючыся’
take it into head	one's	гл. get it into one's head
take smb. under one's wing		браць пад крыло ‘акружаць увагай, клопатамі, заступацца за каго-, што-н.’
tie and foot	smb. hand	гл. bind smb. hand and foot
tie smb.'s hands (tie the hands of smb.)		звязваць рукі ‘пазбаўляць каго-н. магчымасці свабодна дзейнічаць’
to the last drop of <one's> blood		да апошняй кроплі / каплі крыві <u>біцца, змагацца, абараняць</u> і інш. ‘ахвяруючы ўсім, не шкадуючы свайго жыцця’
one's	tongue	язык адняўся ‘хто-н. раптоўна змоўк, страціў

failed	здольнасць гаварыць (ад страху, здзіўлення і пад.)'
tread on smb.'s corns / toes	гл. step on smb.'s corns / toes
try one's wings	гл. spread one's wings
turn one's back <on / upon smb. / smth.>	паварочваць спіну 'праяўляць поўную абьякавасць да каго-, чаго-н., пераставаць звяртаць увагу на каго-, што-н.'; паварочвацца спінай 'праяўляць поўную абьякавасць да каго-, чаго-н., пераставаць звяртаць увагу на каго-, што-н.'
turn one's head	кружыць галаву 'выклікаць галавакружэнне; туманіць, п'яніць'; 'пазбаўляць магчымасці правільна разважаць, аб'ектыўна ацэньваць абставіны'
turn up one's nose	задраць нос 'пачаць вельмі важнічаць, зазнавацца, фанабэрыцца'; драць / задзіраць нос 'вельмі важнічаць, зазнавацца, фанабэрыцца'
unburden one's heart / soul	выліваць душу 'шчыра дзяліцца з кім-н. пра тое, што хвалюе, набалела'
under the heel <of smb.>	пад пятой 'у поўным падпарадкаванні. Звычайна пра залежнасць мужа ад жонкі'
under smb.'s <very> eyes	гл. before smb.'s <very> eyes
under smb.'s <very> nose	гл. <right> under smb.'s <very> nose
untie smb's hands	развязваць рукі 'атрымліваць поўную свабоду дзеянняў'

up to one's / the ears / eyeballs / eyebrows / eyes / neck	па <самыя> вушы ў значэннях ‘вельмі моцна, бязмежна (закахацца)’; ‘цалкам, поўнасцю (аддавацца чаму-н., уваходзіць у якую-н. справу)’; ‘вельмі многа (работы, клопатаў, праў; багацця, прадуктаў і пад.)’; па <самую> шыю ў значэнні ‘вельмі моцна, надзвычайна (заняты чым-н., загружаны і пад.)’
wash one's hands <of smb. / smth.>	умываць рукі ‘адмаўляцца ад удзелу ў чым-н., ухіляцца ад адказнасці’
wear the horns	насіць рогі ‘быць раганосцам мужам, якому здраджвае жонка’
wet one's whistle	прамачыць горла ‘выпіць трохі спітнага’
wipe off the face of the earth	гл. disappear off the face of the earth
with open eyes (with one's eyes open)	з адкрытымі вачамі (-ыма) ‘выразна ўсведамляючы мэта; абачліва’
with a heavy heart	з цяжкім сэрцам ‘у прыгнечаным настроі; з неспакоем’
with a light heart	з лёгкім сэрцам ‘без трывогі і апаскі’
with open arms	з распрасцёртымі рукамі <u>трымаць, сустракаць, чакаць</u> ‘прыватна, гасцінна, з вялікім задавальненнем’

wring smb.'s neck **звярнуць <сабе> галаву / шыю** ‘пацярпець поўную няўдачу ў чым-н.’; ‘скалечыцца, загінуць’;
зламаць <сабе> галаву / шыю ‘пацярпець поўную няўдачу ў чым-н.’; ‘скалечыцца, загінуць’

Частковыя фразеалагізмы-эквіваленты

at the bottom of one's heart **у глыбіні душы** ‘ўнутрана, употайкі, падсвядома’;
на дне душы / сэрца ‘ўнутрана, употайкі, падсвядома’

at one's feet **пад пятой** ‘у поўным падпарадкаванні’; ‘пад чыёй-н. уладай, пад прыгнётам’

at the head of the bed **у галавах** ‘у тым месцы на пасцелі, куды кладуцца галавой; ва ўзгалоўі (сядзець, стаяць, знаходзіцца і пад.)’

at second hand **з другіх / трэціх рук** ‘праз пасрэднікаў, не ад сведкі непасрэдна (чуць, даведвацца і пад.)’;
‘праз перакупшчыка, не ад уладальніка непасрэдна (купляць, трапляць і пад.)’

back on one's feet **уставаць на ногі** ‘папраўляцца пасля хваробы, ачуньваць, выздараўліваць’; ‘папраўляць, паляпшаць матэрыяльнае становішча’;
падымацца / узнімацца на ногі ў значэннях ‘папраўляць, паляпшаць матэрыяльнае становішча’; ‘папраўляцца пасля хваробы, ачуньваць, выздараўліваць’;
станавіцца на ногі ў значэннях ‘папраўляцца пасля хваробы, ачуньваць, выздараўліваць’; ‘папраўляць, паляпшаць матэрыяльнае становішча’

be able to stand on one's own feet	станавіцца на ногі ў значэнні ‘пачынаць весці самастойнае жыццё, рабіцца самастойным, мужнецць’
be all ears	<u>слухаць ва / на ўсе вушы</u> ‘вельмі ўважліва, не прапускаючы ні аднаго слова, гука і пад.’
be devoted body and soul ‘быць цалкам адданым каму-, чаму-н.’	душой і целам ‘усёй істотай, цалкам, ва ўсіх адносінах’
be / stand head and shoulders above smb. / smth. ‘быць намнога разумнейшым, вобразным (у параўнанні з кім-н.)’	на галаву вышэй ‘намнога разумнейшы, значна больш вопытны (у параўнанні з кім-н.)’
be head over ears (be over head and ears) <in debt, love, work etc.>	па вушы ў даўгу, залезці / улезці ў даўгі ‘звыш усякай меры’; па <самыя> вушы ў значэннях ‘вельмі моцна, бязмежна (закахацца)’; ‘цалкам, поўнасцю (аддавацца чаму-н., уваходзіць у якую-н. справу)’; ‘вельмі многа (работы, клопатаў, спраў; багацця, прадуктаў і пад.)’
<be not able to> see further than one's nose	не бачыць далей <свайго> носа ‘мець вузкі кругагляд, быць вельмі абмежаваным’

be on one's feet	<p>падымацца / узнімацца на ногі ў значэннях ‘папраўляць, паляпшаць матэрыяльнае становішча’; ‘папраўляцца пасля хваробы, ачуньваць, выздараўліваць’; ‘пачынаць весці самастойнае жыццё’;</p> <p>станавіцца на ногі ‘папраўляцца пасля хваробы, ачуньваць, выздараўліваць’; ‘пачынаць весці самастойнае жыццё, рабіцца самастойным, мужнецць’; ‘папраўляць, паляпшаць матэрыяльнае становішча’;</p> <p>уставаць на ногі ‘папраўляцца пасля хваробы’; ‘папраўляць, паляпшаць матэрыяльнае становішча’</p>
be / have smth. on the tip of one's tongue	круціцца на канцы / на кончыку языка ‘каму-н. вельмі хочацца сказаць, спытаць пра што-н. важнае’
before one's nose	пад <самым> носам ‘у непасрэднай блізкасці ад каго-н., побач, блізка’;
	перад носам ‘у непасрэднай блізкасці ад каго-н., побач, блізка’
one's blood freezes / runs cold / turns to ice	кроў у жылах стыне / застыла ‘хто-н. адчувае моцны страх, жах’
one's blood is up	кроў гарыць ‘хто-н. адчувае ў сабе багацце сіл, энергіі’;
	кроў іграе ‘хто-н. ахоплены парывам пачуццяў, вельмі ўзбуджаны’;
	кроў кіпіць ‘хто-н. адчувае ў сабе шмат сіл, энергіі’; ‘хто-н. ахоплены парывам пачуццяў, вельмі ўзбуджаны, усхваляваны і пад.’
blow smoke in smb.'s face	пускаць пыл / туман / дым у вочы ‘выхваляючыся, падманваць каго-н., ствараць падманлівае ўражанне пра сябе’

break one's back	гнуць <свой> горб /спіну; гнуць <свае> гарбы / спіны ў значэнні ‘выконваць цяжкую работу; мардаваць сябе працай’
button / zip one's lips	закрываць рот ‘прымушаць маўчаць каго-н.’
by eye	на вока ў значэнні ‘знешне, паводле знешняга ўражання (пазнаваць, выбіраць і пад.)’
by the sweat of one's brow	у поце твару свайго ‘вельмі старанна, не перастаючы (працаваць, здабываць, зарабляць і пад.)’; у поце твару / чала ‘вельмі старанна, не перастаючы (працаваць, здабываць, зарабляць і пад.)’
carry on one's broad shoulders	выносіць на сваіх плячах ‘выпрабоўваць на сабе якія-н. цяжкасці, самастойна вытрымліваць што-н.’
<chilled / frozen> to the bone / to the marrow	да мозгу касцей ‘вельмі моцна, наскрозь (холад, вецер і пад. прабірае, пранізвае і пад.; праябнуць, прамерзнуць)’; да касцей ‘вельмі моцна, наскрозь (прабірае, пранізвае, праймае і пад.; прамокнуць, прамерзнуць)’
clear one's head	прачышчаць мазгі ‘павучаючы каго-н., уздзеінічаючы на каго-н., схіляць да іншага, пабуджаць змяніць паводзіны, погляды і пад.’; прамываць мазгі ‘павучаючы каго-н., уздзеінічаючы на каго-н., схіляць да іншага, пабуджаць змяняць паводзіны, погляды і пад.’

clutch at one's head	браца за галаву ў значэнні ‘разгубіўшыся, не ведаць, што рабіць, даходзіць да адчаю’; хапацца за галаву ‘разгубіўшыся, не ведаць, што рабіць, прыходзіць у адчай’
cock one's ear	натапырваць вушы ‘пачаць уважліва прыслухоўвацца, насцеражыцца’
cry one's eyes / heart out	выплакаць усе вочы ‘вельмі многа і часта плакаць’
cut smb.'s throat (the throat of smb.)	грызці горла ‘жорстка, бязлітасна распраўляцца з кім-н.’
din smth. into smb.'s ears ‘надакучыць пастаяннымі размовамі пра што-н.’	прамазоліць вушы ‘надакучыць адной і той жа гаворкай, паўтарэннем таго ж самага працяглы час’; пратрубіць усе вушы ‘надакучыць пастаяннымі размовамі пра што-н.’
enter smb.'s head / mind	прыходзіць у галаву ‘раптоўна, выпадкова з’яўляцца ў свядомасці. Пра думку, ідэі і пад.’; ‘даходзіць да свядомасці каго-н.’; ‘адчуваць патрэбу ў чым-н.; хацець, наважвацца’
escape one's lips	зрывацца / злятаць з вуснаў ‘міжвольна, нечакана вымаўляцца’
eyeball to eyeball	вочы ў вочы (вока ў вока) у значэнні ‘вельмі блізка, у непасрэднай блізкасці (бачыць, сустракацца і пад.)’
one's fingers itch	рукі свярбяць / свярбелі / засвярбелі ў значэнні ‘хто-н. вельмі хоча заняцца чым-н.’

fling / throw oneself at smb.'s head (at the head of smb.)	вешацца на шыю ‘навязацца, настойліва дамагацца сімпатыі, прыхільнасці, узаемнасці. Пра жанчыну ў адносінах да мужчыны’; кідацца на шыю ‘навязацца, настойліва дамагацца сімпатыі, прыхільнасці, узаемнасці. Пра жанчыну ў адносінах да мужчыны’
foam at the mouth	з пенай на губах / на вусах <u>даказваць, абараняць, гаварыць</u> і пад. ‘вельмі горача, запальчыва; у гневе і раз’юшанасці’
follow / tread smb.'s heels	па пятах ‘не адстаючы, неадступна (ісці, хадзіць, гнацца і пад.)’
from the bottom of one's heart	з глыбіні душы ‘чыстасардэчна, з найлепшымі намерамі’
from the heart	ад <усяго, самага> сэрца ‘з усёй шчырасцю, адкрытасцю’; ад <усёй> душы ‘з усёй шчырасцю, адкрытасцю’
from head / top / crown to toe	з / ад галавы да ног / да пят (з ног да галавы) у <i>значэнні</i> ‘з усіх бакоў; поўнаасцю, цалкам’
from mouth to mouth	з вуснаў у вусны <u>перадаваць, перадавацца</u> ‘ў вуснай форме, ад аднаго да другога (перадаваць навіны, чуткі і пад.)’
<frozen> to the bone / to the marrow	гл. <chilled> to the bone

get back on one's feet	уставаць на ногі ‘папраўляцца пасля хваробы, ачуньваць, выздараўліваць’; ‘папраўляць, паляпшаць матэрыяльнае становішча’; падымацца на ногі ў значэннях ‘папраўляцца пасля хваробы, ачуньваць, выздараўліваць’; ‘папраўляць паляпшаць матэрыяльнае становішча’; станавіцца на ногі ў значэннях ‘папраўляцца пасля хваробы, ачуньваць, выздараўліваць’; ‘папраўляць паляпшаць матэрыяльнае становішча’
get / have (have got) / keep an / one's eye on smb. / smth.	не зводзіць вачэй у значэнні ‘пільна сачыць, назіраць за кім-, чым-н.’
get into smb.'s skin (into the skin of smb.)	улазіць у скуру ‘ўяўляць сябе ў становішчы каго-н.’
get out of hand	адбівацца ад рук ‘пераставаць слухацца каго-н.’
give it smb. in the neck	даваць па шыі ‘выганяць, праганяць каго-н., здымаць з работы’
go to smb.'s head	удараць у галаву ‘ап’янець’
hammer / knock into smb.'s head	убіваць у галаву ў значэнні ‘настойліва ўнушаць што-н., пераконваць у чым-н.’
hand over heart (with one's hand on one's heart)	паклаўшы руку на сэрца ‘з усёй шчырасцю, праўдзіва’
have a clear head вельмі	светлая галава ‘вельмі разумны чалавек’ ‘быць

разумным’

have an / one’s eye on smb. / smth.

гл. **get an / one’s eye on smb. / smth.**

have smb. in the palm of one’s hand

<трымаць> у руках у значэнні ‘ў поўнай залежнасці’

have smth. on the tip of one’s tongue

гл. **be on the tip of one’s tongue**

have <got> one foot in the grave (with one foot in the grave)

адной нагой стаяць у магіле / у труне ‘дажываць сваё жыццё, быць блізкім да смерці. Звычайна пра хворага ці старога чалавека’

have / keep <well> in hand

трымаць сябе ў руках ‘захоўваць самавалоданне, вытрымку, стрымліваць парывы сваіх пачуццяў’

head and shoulders above smb. / smth.

на галаву вышэй ‘намнога разумнейшы, значна больш вопытны (у параўнанні з кім-н.)’

one’s head is in a whirl

галава ідзе / ходзіць кругам у значэнні ‘хто-н. траціць здольнасць цвяроза разважаць’;
галава кружыцца / круціцца ў значэнні ‘хто-н. траціць здольнасць цвяроза разважаць’

one’s heart is not in smth.

душа / сэрца не ляжыць у значэнні ‘што-н. не выклікае ў каго-н. ніякай цікавасці, прыхільнасці, жадання’

one’s heart misses a beat

сэрца ёкнула ‘каго-н. нечакана ахоплівае хваляванне, неспакой і пад.’

one's heart stands still	сэрца замірае ‘каго-н. нечакана ахоплівае хваляванне, неспакой і пад.’
heart to heart	душа ў душу ‘вельмі дружна, у поўнай згодзе’
hold one's tongue	трымаць / прытрымліваць язык за зубамі ‘нічога не гаварыць лішняга, быць асцярожным у выказваннях; маўчаць, калі трэба’
in the face of smth.	перад тварам у значэнні ‘непасрэдна перад надыходам, набліжэннем чаго-н.’
in hand	у руках ‘быць у поўнай залежнасці’; ‘у чым-н. уладанні, падпарадкаванні (быць, знаходзіцца)’; ‘у наяўнасці’
in the jaws of smth.	<u>быць, знаходзіцца</u> і пад. у лапах ‘у поўнай залежнасці, пад пагрозай кары’; <u>быць, трымаць, знаходзіцца ў кіпцюрах</u> ‘у поўнай залежнасці, ва ўладзе, у падпарадкаванні’
in front of one's nose	на носе ‘ў самы бліжэйшы час будзе, наступіць што-н.’
it runs in one's bloods	<u>чыя, якая кроў цячэ / плыве ў жылах / венах</u> ‘хто-н. паходзіць з якога-н. роду, народа, часу і пад.’; ‘у кім-н. праяўляецца характар каго-н., схільнасць да чаго-н.’
keep one's ears open	трымаць вуха востра ‘апасаючыся чаго-н., быць вельмі пільным, быць напаягатове’
keep an / one's eye on smb. / smth.	гл. get an / one's eye on smb. / smth.
keep one's mouth shut	трымаць рот / язык на замку ‘захоўваць што-н. у тайне, быць асцярожным у выказваннях;

маўчаць, калі трэба'

keep smth. on its feet

ставіць / станавіць на ногі ў значэннях 'умацоўваць, рабіць больш трывалым, незалежным што-н.'; 'ліквідаваць пашкоджанне, паломку ў чым-н.; рабіць рамонт чаго-н.'

keep one's tongue between one's teeth

трымаць / прытрымліваць язык за зубамі 'нічога не гаварыць лішняга, быць асцярожным у выказваннях; маўчаць, калі трэбы'

keep <well> in hand

гл. **have <well> in hand**

one's knees knock

калені / каленкі / лыткі дрыжаць / трасуцца 'хто-н. вельмі спалохаўся'

knock into smb.'s head

гл. **hammer into smb.'s head**

know smb. / smth. as one knows one's ten fingers / the back of one's hand / the palm of one's hand
(know smb. / smth. like one's ten fingers / the back of one's hand / the palm of one's hand)

ведаць, вывучаць як свае пяць пальцаў 'вельмі добра, грунтоўна, да дробязей'

leap to the eye

кідацца ў вочы 'міжвольна запыняць на сябе чыю-н. увагу, быць асабліва прыкметным'

<let smb. / smth.> slip

выпускаць з <сваіх> рук 'страчваць тое, што можна выкарыстаць'; 'пераставаць кіраваць

through one's fingers	чым-н.'; 'не магчы прымусіць каго-н. падпарадкавацца каму-н.'
look / see at smth. through smb.'s eyes	глядзець вачамі (-ыма, -мі) 'знаходзячыся пад чьім-н. уплывам, ва ўсім падпарадкоўвацца чыёй-н. ацэнцы, думкам, поглядам'
look smb. in the eye (-s) / face	глядзець <прама> у вочы 'не адчуваць дакораў сумлення перад кім-н., не саромецца чаго-н.'
lose one's heart <to smb. / smth.>	аддаваць сэрца 'кахаць каго-н.'
loosen smb.'s tongue	развязваць язык (-і) у значэннях 'многа гаварыць, становіцца балбатлівым'; 'прымушаць каго-н. разгаварыцца і паведаміць які-н. сакрэт, тайну'
make smb.'s blood run cold	ледзяніць кроў 'выклікаць у каго-н. жах, здранцвенне'; ледзяніць кроў у жылах 'выклікаць у каго-н. жах, здранцвенне'
make eyes at smb.	строіць вочкі 'какетліва паглядаць на каго-н.'
make a person open his eyes	адкрываць / раскрываць вочы 'дапамагаць зразумець сапраўднае становішча; рабіць відавочнай праўду аб чым-, кім-н.'
never batted an eyelash / eyelid	<і / нават> вокам не маргнуў / не міргнуў / не змаргнуў / не зміргнуў 'не паказаў ніякай збянтэжанасці, боязі, нічым не выдаў сябе'
not be able to believe one's eyes	не верыць сваім вачам 'вельмі здзіўляцца, убачыўшы што-н. нечаканае'

not lay a finger on smb.	<i> пальцам не крануць / не зачепіць ‘не прычыняць ніякай шкоды каму-н., не біць’
not raise an eyebrow	і / нават вокам / брывом не вядзе ‘ніяк не рэагуе, не звяртае ніякай увагі’; не даваць веры сваім вачам ‘вельмі здзіўляцца, убачыўшы што-н. нечаканае’
not see an inch before one’s nose	не бачыць далей <свайго> носа ‘мець вузкі кругагляд, быць вельмі абмежаваным’
not set foot <somewhere>	ні нагой ‘зусім не хадзіць куды-н., не бываць у каго-н.’; ‘зусім не выходзіць, не адлучацца адкуль-н.’
not <be able to> take one’s eyes from / off smb. / smth.	не магчы, нельга адарваць / адвесці вачэй ‘(не магчы, нельга) перастаць глядзець на каго-, што-н.’
on everyone’s lips	на вуснах ‘паўтарацца пастаянна кім-н., абмяркоўвацца і пад.’
pin one’s ears back	навастрыць вушы / вуха ‘пачаць уважліва прыслухоўвацца, насцеражыцца’
poke / stick one’s nose <into smb.’s affairs / business etc.>	соваць / сунуць / утыкаць <свой> нос ‘умешвацца ў што-н.’; ткнуць / паткнуць <свой> нос у значэнні ‘ўмяшацца ў што-н.’; тыцкаць / тыкаць <свой> нос ‘умешвацца ў што-н.’
prick up one’s ears	навастрыць вушы ‘пачаць уважліва прыслухоўвацца, насцеражыцца’
pure in heart	з чыстай душой ‘не адчуваючы маральнай пакуты і дакору (рабіць што-н.)’

<p>put one's heart and soul <into> ‘поўнасцю аддаючыся чаму-н., рабіць што-н. з захапленнем, стараннем, любоўю’</p>	<p>укладваць / укладаць душу ‘поўнасцю аддавацца чаму-н., усе сілы, здольнасці накіроўваць на што-н.’; класці душу ‘поўнасцю аддаючыся чаму-н., рабіць што-н. з захапленнем, стараннем, любоўю’</p>
<p>put one's heart into smth. ‘поўнасцю аддаючыся чаму-н., рабіць што-н. з захапленнем, стараннем, любоўю’</p>	<p>укладваць / укладаць душу ‘поўнасцю аддавацца чаму-н., усе сілы, здольнасці накіроўваць на што-н.’; класці душу ‘поўнасцю аддаючыся чаму-н., рабіць што-н. з захапленнем, стараннем, любоўю’</p>
<p>put one's nose in</p>	<p>паказаць нос / носа ‘прыходзіць куды-н., паявіцца дзе-н.’; ткуць / паткнуць <свой нос> у значэнні ‘паказацца дзе-н.’</p>
<p>pull / tear one's hair</p>	<p>рваць на сабе валасы ‘адчайвацца, вельмі моцна перажываць, гаварыць’</p>
<p>pull a long face</p>	<p>твар выцягваецца / выцягнуўся ‘хто-н. вельмі здзіўлены, расчараваны і пад.’</p>
<p>pull the wool over smb.'s eyes</p>	<p>пускаць пыл / туман / дым у вочы ‘выхваляючыся, падманваць каго-н., ствараць падманлівае ўражанне пра сябе’</p>

purse one's lips	капыліць губу (-ы) ‘кывіцца, выражаючы незадаволенасць, злосць’; кывіць губы ‘кывіцца, выражаючы незадаволенасць, злосць і пад.’
put one's head in a noose	лезці ў пятлю ‘заведама рызыкаваць жыццём; ісці на смерць’
put smth. into smb.'s head	укладваць у галаву ў значэнні ‘настойліва ўнушаць што-н., пераконваць у чым-н.’
put smth. out of one's head	выкідаць з галавы / з памяці ‘пераставаць думаць пра каго-, што-н., старацца забыць каго-, што-н.’
rack one's brains / memory	ламаць <сабе> галаву / галовы ‘напружана думаць, задумвацца, стараючыся зразумець, разгадаць што-н.’
run in one's head / mind	круціцца / верціцца ў галаве ‘пастаянна знаходзіцца ў свядомасці, у думках’
run off one's legs	збівацца з ног ‘моцна стамляцца, змучвацца, вымотвацца (ад бегатні, клопатаў)’
search one's heart / soul	заглядваць / зазіраць у душу ‘старацца зразумець чые-н. думкі, пачуцці і пад.’
see at smth. through smb.'s eyes	гл. look at smth. through smb.'s eyes
set smb. on his feet	ставіць / станавіць на ногі ў значэннях ‘вылечваць’; ‘расціць, даводзячы да самастойнасці’; падымаць / паднімаць / узнімаць на ногі ў значэннях ‘вылечваць’; ‘расціць, выхоўваць, даводзячы да самастойнасці’

show one's face / nose	ткнуць / паткнуць <свой нос> у значэнні 'паказацца дзе-н.'
spring to one's lips	зрывацца / злятаць з вуснаў 'міжвольна, нечакана вымаўляцца'; зрывацца / злятаць з языка 'міжвольна, нечакана вымаўляцца'
a stab in the back	нож у спіну 'подлы ўчынак, здрадніцкія паводзіны ў адносінах да каго-н.'
stake one's head / life	адказваць галавой 'браць на сябе поўную адказнасць за каго-, што-н.; быць гатовым паплаціцца жыццём'
stand head and shoulders above smb. / smth.	гл. be head and shoulders above smb. / smth.
stare smb. in the face	не зводзіць вачэй 'пільна, уважліва, не адрываючыся глядзець на каго-, што-н.'; 'пільна сачыць, назіраць за кім-, чым-н.'; не спускаць вачэй / вока 'пільна, уважліва, не адрываючыся глядзець на каго-, што-н.'; 'пільна сачыць, назіраць за кім-, чым-н.'; не спускаць з вачэй 'пільна, уважліва, не адрываючыся глядзець на каго-, на што-н.'; 'пільна сачыць, назіраць за кім-, чым-н.'
step / tread on smb.'s toes / corns	наступаць на мазоль / на мазалі 'закранаць тое, што асабліва хвалюе каго-н., выклікае боль, пакуты'
stick in one's gizzard / throat	стаяць папярок / поперак / уперак горла 'вельмі перашкаджаць, выклікаючы ў каго-н. неспакой, хваляванне, раздражненне і пад.'
stick one's nose <into smb.'s	гл. poke one's nose <into smb.'s affairs / business etc.>

**affairs / business
etc.>**

strike hands **удараць па руках** ‘заклучаць якое-н. пагадненне, гандлёвую здзелку, дагавор’

sweat blood **потам і кроўю / крывёю здабываць / здабыць, набываць / набыць** і пад. ‘цаной вялікіх намаганняў, з вялікімі цяжкасцямі’

take in hand **браць у <свае> рукі** ‘падпарадкоўваць каго-н. сваёй волі, прымушаць быць паслухмяным, аказваць уплыў на каго-н.’; ‘прымаць на сябе кіраванне чым-н.’; ‘сілай авалодваць чым-н. (часцей пра ўладу)’

**through
<clenched> teeth** **праз / скрозь зубы** ‘невывразна, неразборліва або ледзь чутна (гаварыць, мармытаць і пад.)’; ‘з пагардай, незадавальненнем, злосцю і пад. (гаварыць, цадзіць, працадзіць і пад.)’;
сцяўшы зубы ‘перасільваючы сябе, стрымліваючы свае пачуцці (рабіць што-н.)’

**throw oneself at
smb.’s head (at
the head of smb.)** гл. **fling oneself at smb.’s head (at the head of smb.)**

**throw dust in
smb.’s eyes (in
the eyes of smb.)** **пускаць пыл / туман / дым у вочы** ‘выхваляючыся, падманваць каго-н., ствараць падманлівае ўражанне пра сябе’

**thrust smth.
under smb.’s
nose** **тыцкаць носам** ‘указваць з мэтай павучання, звычайна ў рэзкай форме’

**trample smb. /
smth. under foot** **падтоптаць пад ногі ў значэнні** ‘зняважліва адносячыся да каго-н., падпарадкоўваць сваёй волі, сваёй уладзе’

to the bone	да касцей ‘вельмі моцна, наскрозь (прамокнуць, прамерзнуць; прабірае, пранізвае, праймае і пад.)’
tread smb.’s heels	гл. follow smb.’s heels
tread on smb.’s toes / corns	гл. step on smb.’s toes / corns
try one’s hand at smth.	прыкласці / прылажыць рукі ‘заняцца чым-н., пачаць рабіць што-н.’
turn one’s hand to smth.	прыкласці / прылажыць рукі ‘заняцца чым-н., пачаць рабіць што-н.’
twist smb.’s arm	выкручваць рукі ‘груба націскаць на каго-н., дамагаючыся выгаднага для сябе рашэння якога-н. пытання’
under one’s mother’s wing	пад крылом ‘пад чый-н. апекай, пад прыглядам (жыць, знаходзіцца і пад.)’
up to one’s / the ears / eyeballs / eyebrows / eyes / neck in smth.	па <самае> горла ў значэннях ‘вельмі моцна, надзвычай (заняты, задаволены і пад. чым-н.)’; ‘вельмі многа (работы, клопатаў і пад.)’
use one’s brains	варушыць / варочыць мазгамі ‘сур’ёзна думаць, меркаваць, разважаць’
wag one’s tongue	часаць язык (-і) у значэнні ‘гаварыць упустую, пустасловіць’; часаць языком / языкамі ‘гаварыць упустую, пустасловіць’
where man has never set foot	нага не ступала ‘хто-н. не бываў, не жыў, не заходзіў куды-н. (часцей пра глухамань)’

with all one's heart <and soul>	усім сэрцам ‘бязмежна, шчыра, сардэчна (любіць, кахаць, верыць, ганарыцца і пад.)’; ‘поўнасьцю, цалкам, усёй істотай (быць на баку каго-н., адчуваць і пад.)’
with blood and sweat	потам і кроўю / крывёю <u>здабыць / здабываць, набыць / набываць</u> і пад. ‘цаной вялікіх намаганьняў, з вялікімі цяжкасьцямі’
with both hands	абедзвюма рукамі ‘з вялікай ахвотай, жаданнем, радасцю (падтрымліваць каго-н.)’; ‘вельмі моцна і з вялікай зацікаўленасьцю (брацца, трымацца і пад.)’
with a fresh head	на свежую галаву ‘пакуль яшчэ не стомлены ці пасля адпачынку’
with a sinking / palpitating heart	з заміраннем сэрца ‘адчуваючы моцнае хваляванне, трывогу’
with one's tongue hanging out	высалапіўшы язык у значэннях ‘вельмі хутка, спяшаючыся (бегчы, бегаць і пад.)’; ‘у бясконцых турботах, да знямогі (бегаць)’
within a hair of	на валасок ‘у стане, вельмі небяспечным, блізкім да чаго-н.’
without closing one's eyes	не змыкаць вачэй / вочы ‘зусім не спаць’
a word in one's ear	на вуха <u>гаварыць, сказаць, шаптаць</u> і пад. ‘пад сакрэтам, ціха, каб ніхто не чуў’
zip one's lips	гл. button one's lips

Фразеалагізмы-псеўдаэквіваленты

clench <one's> jaws / hands / кулакі **сціскаюцца** ‘каму-н.

fists / teeth ‘сціскаць сківіцы / рукі / кулакі / зубы, што ўказвае на агрэсію, канцэнтрацыю, нервовае напружванне’

come to a head ‘дасягнуць вышэйшай кропкі, апагею; рэзка абвастрыцца’

get one's hands dirty ‘выконваць цяжкую фізічную працу’

in a body ‘у поўным складзе’

in a pig's ear ‘ніколі, мала верагодна’

lead by the nose ‘прымушаць каго-н. рабіць усё, што хто-н. хоча’

put one's foot up ‘сесці і адпачыць, паклаўшы ногі на што-н.’

to a hair ‘ледзь-ледзь’

twist / wind / wrap smb. around / round one's little finger ‘паступаць з кім-н. так, як хочацца, поўнасцю падпарадкоўваць сабе каго-н.’

вельмі хочацца пабіцца з кім-н., пабіць каго-н.’

прыходзіць у галаву ‘раптоўна, выпадкова з’яўляцца ў свядомасці. Пра думку, ідэю і пад.’

пэцкаць / брудзіць / гнюсіць рукі ‘звязацца з кім-н., ублытвацца ў што-н. нізкае, непрыстойнае’

у целе ‘поўны, ускормлены, сыты’

свіное вуха ‘рэпрадуктар вулічны, а таксама пакаёвы (радыёкропка)’

вадзіць за нос ‘уводзіць у зман, ашукваць’

задзіраць ногі ‘паміраць’

на валасок ‘у стане вельмі небяспечным, блізкім да чаго-н.’

абводзіць / абкручваць вакол / кругом пальца ‘спрытна, хітра ашукваць, падманваць каго-н.’

with one's eyes closed / shut
'без вялікіх намаганняў, лёгка'

з завязанымі вачамі (-ыма) 'не
раздумваючы, неабачліва (рабіць
што-н.)'

with <one's> nose in the air
'быць у курсе падзей'

трымаць нос па ветры
'беспрынцыпова мяняючы свае
паводзіны, прыстасоўвацца да
абставін, падладжвацца да каго-
чаго-н.'

БЕЛАРУСКА-АНГЛІЙСКІ СЛОЎНІК
САМАТЫЧНЫХ ФРАЗЕЛАГІЗМАЎ

Поўныя фразеалагізмы-эквіваленты

абразаць крылы / крылле	clip smb.'s wings ‘пазбаўляць магчымасці дзейнічаць, рабіць што-н.’
адкрываць / раскрываць вочы	open smb.'s eyes (the eyes of smb.) <to smth.> ‘дапамагаць зразумець сапраўднае становішча; рабіць відавочнай праўду аб чым-, кім-н.’
адкрываць рот	open one's mouth ‘пачынаць гаварыць што-н., выказваць свае думкі’
адкрываць / раскрываць <сваё> сэрца	open one's heart <to smb.> ‘прызнавацца ў каханні’; ‘шчыра дзяліцца з кім-н. сваімі думкамі, пачуццямі, перажываннямі’
<адна> скура / шкура ды косці	<mere> skin and bone ‘вельмі худы, змарнелы’
апускаць / вешаць галаву / галовы	hang one's head ‘даходзіць да моцнага адчаю, адчуваць душэўнае хваляванне, маркоціцца’
ахілесава пята	Achilles' heel (heel of Achilles) ‘найбольш паражальнае месца, слабы бок у каго-н.’
біць сябе ў грудзі	beat one's breast ‘вельмі настойліва даводзіць што-н.; запэўніваць у чым-н.’
блакітная кроў	blue blood ‘чалавек дваранскага паходжання’
браць быка за рогі	take the bull by the horns ‘смела, энергічна пачынаць з самага галоўнага’
браць / хапаць за горла	catch / take by the throat ‘сілай прымушаць да чаго-н.’
браць пад	take smb. under one's wing ‘акружаць увагай,

крыло		клопатамі, заступацца за каго-, што-н.’
браць <сабе> ў галаву		get / take into one’s head ‘многа думаць пра што-н., непакоячыся і хвалюючыся’
брудзіць / гнюсіць / пэцкаць рукі		dirty / soil one’s hands <on smb. / with smth.> ‘звязацца з кім-н., ублытвацца ў што-н. нізкае, непрыстойнае’
вешаць галаву / галовы		гл. апускаць галаву / галовы
вісець на валаску		hang by a hair / fingertips / thread ‘аказвацца ў вельмі ненадзейным, небяспечным становішчы’
вока за вока <зуб за зуб>		an eye for an eye and <a tooth for a tooth> ‘адплата злом за прычыненае зло’
востры язык / язычок		a sharp tongue ‘хто-н. дасціпны, з’едлівы ў размове’
выбіваць глебу / грунт з-пад ног		cut the ground from under smb.’s feet ‘ствараць каму-н. хісткае, няўпэўненае становішча, выводзіць каго-н. са стану развагі’
выкідаць галавы / памяці	з з	get / put smb. / smth. out of one’s head / mind ‘пераставаць думаць пра каго-, што-н., старацца забыць каго, што-н.’
выліваць душу		unburden one’s heart / soul ‘шчыра дзяліцца з кім-н. пра тое, што хвалюе, набалела’
гарачая галава		hot head ‘хто-н. залішне паспешны, неразважлівы, нястрымны’
глядзець / пазіраць праз / скрозь пальцы		look through one’s fingers at smth. ‘свядома не заўважаць што-н. (часцей адмоўнае)’

гнусяць рукі	гл. брудзіць рукі
губляць / траціць / страчваць галаву / галовы	lose one's head / wits ‘бянтэжыцца, пазбаўляцца развагі, не ведаць ад хвалявання, як паступіць, што рабіць’
гусіныя лапкі	crow's feet ‘веерападобныя маршчынкі (каля вока)’
да апошняй кроплі / каплі крыві біцца, змагацца, абараняць і інш.	to the last drop of <one's> blood ‘ахвяруючы ўсім, не шкадуючы свайго жыцця’
дах / страх над галавой	a roof over one's head ‘дом ці кватэра, пакой’
даходзіць да вушэй	come to smb.'s ears ‘станавіцца вядомым каму-н.’; reach smb.'s ears (to the ears of smb.) ‘станавіцца вядомым каму-н.’
дзеянiчаць на нервы	get on smb.'s nerves ‘раздражняць, злаваць, хваляваць каго-н.’
доўгі / даўгі язык	a long tongue ‘балбатлівасць, схільнасць гаварыць лішняе, няўменне захоўваць тайну’
драць / задзіраць нос	turn up one's nose ‘вельмі важнічаць, зазнавацца, фанабэрыцца’
душа / сэрца крывёй абліваецца	one's heart bleeds for smb. ‘хто-н. зазнае пачуццё глыбокай спагады, жалю; каму-н. невыносна цяжка, вельмі тужліва’
душой і целам	body and soul ‘усёй істотай, цалкам, ва ўсіх адносінах’

з адкрытымі вачамі (-ыма)		with one's eyes open (with open eyes) ‘выразна ўсведамляючы мэту; абачліва’
з вуснаў вусны <u>перадаваць,</u> <u>перадавацца</u>	у	from mouth to mouth ‘у вуснай форме, ад аднаго да другога (перадаваць навіны, чуткі і пад.)’
з лёгкім сэрцам		with a light heart ‘без трывогі і апаскі’
з распрасцёртымі рукамі <u>трымаць,</u> <u>сустракаць,</u> <u>чакаць</u>		with open arms ‘прыватна, гасцінна, з вялікім задавальненнем’
з <u>гаварыць,</u> <u>адказваць</u>	пляча	<straight> from the shoulder ‘адразу і занадта рэзка’
з сэрцам	цяжкім	with a heavy heart ‘у прыгнечаным настроі; з неспакоем’
за спінай (-амі)		behind one's back ‘таемна, скрытна ад каго-н., так, каб не ведалі (рабіць што-н.)’
заглядваць душу	у	search one's heart / soul ‘старацца зразумець чые-н. думкі, пачуцці і пад.’
задзіраць нос		гл. драць нос
задраць нос		turn up one's nose ‘пачаць вельмі важнічаць, зазнавацца, фанабэрыцца’
закрываць / заплюшчваць вочы		close / shut one's eyes <to smth.> ‘знарок не заўважаць чаго-н. важнага, значнага’

закриваць / заціскаць рот	stop smb.'s mouth ‘примушаць маўчаць каго-н.’; shut smb.'s mouth ‘примушаць замоўкнуць каго-н., не даваць гаварыць каму-н.’
заплюшчваць вочы	гл. закриваць вочы
затыкаць рот	shut smb.'s mouth ‘примушаць замоўкнуць каго-н., не даваць гаварыць каму-н.’; stop smb.'s mouth примушаць маўчаць каго-н.’
заціскаць рот	гл. закриваць рот
збываць з рук	get smb. / smth. off one's hands ‘прадаваць’; ‘вызваляцца, адкарасквацца ад каго-, чаго-н.’
звязаць па руках і нагах	bind / tie smb. hand and foot ‘пазбаўляць магчымасці свабодна дзейнічаць’
звязаць рукі	tie smb.'s hands (tie the hands of smb.) ‘пазбаўляць каго-н. магчымасці свабодна дзейнічаць’
звярнуць галаву / шыю	break one's neck ‘знішчыць каго-н.’
звярнуць <сабе> галаву / шыю	break one's neck ‘пацярпець поўную няўдачу ў чым-н.’; ‘скалечыцца, загінуць’; wring smb.'s neck ‘пацярпець поўную няўдачу ў чым-н.’; ‘скалечыцца, загінуць’
зламаць <сабе> галаву / шыю	break one's neck ‘пацярпець поўную няўдачу ў чым-н.’; ‘скалечыцца, загінуць’; wring smb.'s neck ‘пацярпець поўную няўдачу ў чым-н.’; ‘скалечыцца, загінуць’
з-пад носа	from under one's <very> nose ‘зусім зблізку, з самай блізкай адлегласці (браць, выносіць, вылятаць і пад.)’

<i> пальцам не варухнуць / не паварушыць / не паварухнуць	not lift a finger ‘нічога не зрабіць, не прыкласці ніякіх намаганняў (для ажыццяўлення чаго-н.)’
іграць на руку	play into smb.’s hands (play into the hands of smb.) ‘сваімі дзеяннямі, учынкамі дапамагаць, садзейнічаць каму-н.’
кідаць вока / вочы	cast / run an eye / one’s eyes <over smth.> ‘глядзець зрэдку ці мелькам, імгненна’
кракадзілавы слёзы	crocodile tears ‘крывадушнае спачуванне, прытворнае шкадаванне’
кроў адхлынула / адышла / адліла ад твару	blood drains from smb.’s face ‘хто-н. збялеў, пабляднеў з якой-н. прычыны’
кроў кінулася / хлынула ў твар	blood rushes / rushed to one’s face / cheeks ‘хто-н. пачырванеў ад збянтэжанасці, сораму і пад.’
кроў кіпіць	one’s blood boils ‘хто-н. адчувае ў сабе шмат сіл, энергіі’; ‘хто-н. ахоплены парывам пачуццяў, вельмі ўзбуджаны, усхваляваны і пад.’
кроў ледзянее	one’s blood freezes / runs cold / turns to ice ‘хто-н. адчувае моцны страх, жах’
кроў прылівае да твару	blood rushes / rushed to one’s face / cheeks ‘хто-н. чырванее ад збянтэжанасці, сораму і пад.’
кружыць галаву	turn one’s head ‘выклікаць галавакружэнне; туманіць, п’яніць’; ‘пазбаўляць магчымасці правільна разважаць, аб’ектыўна ацэньваць абставіны’
крывіць губы	curl one’s lip (-s) ‘крывіцца, выражаючы незадаволенасць, злосць і пад.’

ледзяніць кроў		chill smb.'s blood ‘выклікаць у каго-н. жах, здранцвенне’
ліць / праліваць кракадзілавы слёзы		shed crocodile tears ‘двудушна, прытворна або няшчыра скардзіцца’
ліць / праліваць кроў		shed / spill one's blood <for> ‘гінуць, паміраць ці пакутаваць, абараняючы каго-, што-н.’; ‘забіваць, знішчаць каго-н. (на вайне)’
ляжаць плячах	на	lay on smb.'s shoulders ‘быць прадметам чыіх-н. клопатаў’
мець галаву плячах	<сваю> на	have <got> a <good> head on one's shoulders ‘быць дастаткова разумным, кемлівым’
на руках		<have> on one's hands ‘на ўтрыманні, пад апекай, доглядам (быць, знаходзіцца, заставацца)’; ‘у чыім-н. уладанні, падпарадкаванні (быць, знаходзіцца)’; ‘у чыім-н. карыстанні (быць, знаходзіцца)’; ‘у наяўнасці, непасрэдна ў каго-н. (заставацца, трымаць, мець і пад.)’
накладваць лапу / руку		get / lay one's hands <on smb. / smth.> ‘прысвойваць, захопліваць што-н.’; ‘падпарадкоўваць сваёй уладзе, распраўляцца з кім-, чым-н.’
насіць рогі		wear the horns ‘быць раганосцам мужам, якому здраджвае жонка’
наступаць мазоль / мазалі	на на	step / tread on smb.'s corns / toes ‘закранаць тое, што асабліва хвалюе каго-н., выклікае боль, пакуты’
не	верыць	not believe one's <own> eyes ‘вельмі здзіўляцца,

<сваім> вачам	убачыўшы што-н. нечаканае’
не верыць <сваім> вушам	not believe one’s <own> ears ‘вельмі здзіўляцца, пачуўшы што-н. нечаканае’
ні <адной, жывой> душы <u>няма, не было</u>	not a <living> soul ‘нікога, ні аднаго чалавека’
па пятах	at / on smb.’s / smth.’s heels (at / on the heels of smb. / smth.) ‘не адстаючы, неадступна (ісці, хадзіць, гнацца і пад.)’
па <самую> шыю	up to one’s / the ears / eyeballs / eyebrows / eyes / neck ‘вельмі моцна, надзвычайна (заняты чым-н., загружаны і пад.)’; ‘звыш усякай меры (нарабіць чаго-н., нацярпецца і пад.)’
па <самыя> вушы	up to one’s / the ears / eyeballs / eyebrows / eyes / neck ‘вельмі моцна, бязмежна (закахацца)’; ‘цалкам, поўнасьцю (аддавацца чаму-н., уваходзіць у якую-н. справу)’; ‘вельмі многа (работы, клопатаў, праў; багацця, прадуктаў і пад.)’
па сэрцы	after one’s / own heart ‘падабаецца’
паварочваць спіну	turn one’s back <on / upon smb. / smth.> ‘праяўляць поўную абьякавасць да каго-, чаго-н., пераставаць звяртаць увагу на каго-, што-н.’
пад пятой	under the heel <of smb.> ‘у поўным падпарадкаванні. Звычайна пра залежнасць мужа ад жонкі’
пад рукой	at hand ‘каля сябе, так блізка, што можна лёгка дастаць, выкарыстаць. Пра канкрэтныя прадметы’; ‘вельмі блізка, недалёка, побач’; ‘пад чыёй-н. уладай (быць)’

пад <самым> носам	<right> under smb.'s <very> nose (<right> under the <very> nose of smb.) ‘у непасрэднай блізкасці ад каго-н., побач, блізка’
падаваць / працягваць руку <дапамогі>	bear / give / lend a hand ‘аказваць дапамогу ў цяжкую хвіліну, выручаць’
падразаць крылы / крылле	clip smb.'s wings ‘перашкаджаць каму-н. шырока разгарнуць сваю дзейнасць, праявіць свае сілы, здольнасці’
падцерці / уцерці нос	pick one's nail / nose ‘даказаць каму-н. сваю перавагу ў чым-н.’
падымаць / паднімаць / узнямаць на ногі	get / put smb. / smth. on one's feet у значэннях ‘вылечваць’; ‘расціць, даводзячы да самастойнасці’
падымаць / узнямаць руку	raise one's hand <against> ‘спрабаваць ударыць; біць каго-н.’; ‘рабіць замах на чыё-н. жыццё’; ‘асмельвацца што-н. зрабіць’
паказваць зубы	show one's claws / teeth ‘выяўляць непрыязнасць, варожасць да каго-н., гатоўнасць даць адпор’
паказваць кіпцюры / кіпці	show one's claws ‘выяўляць непрыязнасць, варожасць да каго-н., гатоўнасць даць адпор’
пападаць / пападацца / трапляць / трапляцца ў кіпці / у кіпцюры	fall into the clutches / claws of smb. ‘быць злоўленым, схопленым кім-н.’

пападаць / пападацца / трапляць / трапляцца лапы	ў	fall into the clutches / claws <of smb.> ‘быць злоўленым, схопеным кім-н.’
пападаць / пападацца / трапляць / трапляцца рукі	ў	fall / get into smb.’s hands (fall / get into hands of smb.) ‘аказвацца ў чым-н. уладанні, распараджэнні і пад.’; ‘быць злоўленым, схопеным кім-н.’
паціскаць плячамі (-амі)		shrug one’s shoulders ‘выказаць здзіўленне, неразуменне, няведанне і пад.’
<u>пачырванець,</u> <u>чырванець</u> карэння валасоў	да	blush / flush / redden to the roots of one’s hair ‘вельмі моцна’
перад (-ыма)	вачамі	before / under smb.’s <very> eyes ‘побач, блізка, у непасрэднай блізкасці ад каго-н.’
плоць ад плоці		flesh of one’s flesh ‘роднае дзіця, пра кроўную роднасць’; ‘спараджэнне, дзецішча каго-, чаго-н. Пра ідэйную роднасць’
плячо к плячу / да пляча		shoulder to shoulder ‘зусім побач, у непасрэднай блізкасці, адзін каля аднаго (ісці, ехаць, стаяць, сядзець і пад.)’; ‘разам, вельмі дружна, у цесным адзінстве (жыць, працаваць, змагацца і пад.)’
плячо ў плячо		shoulder to shoulder ‘зусім побач, у непасрэднай блізкасці, адзін каля аднаго (ісці, ехаць, стаяць, сядзець і пад.)’; ‘разам, вельмі дружна, у цесным адзінстве (жыць, працаваць, змагацца і пад.)’
правая рука		one’s right hand (one’s right-hand man) ‘першы памочнік, найбліжэйшы паплечнік, супольнік’

праз / цераз галаву	over smb.'s head (over the head of smb.) ‘не папярэдзіўшы каго-н., мінуўшы таго, да каго непасрэдна трэба звяртацца (рабіць, зрабіць што-н.)’
праліваць кракадзілавы слёзы	гл. ліць кракадзілавы слёзы
праліваць кроў	гл. ліць кроў
прамачыць горла	wet one's whistle ‘выпіць трохі спітнага’
прапанаваць руку і сэрца	offer smb. one's hand and heart ‘прасіць каго-н. стаць жонкай’
праходзіць праз рукі	go through smb.'s hands ‘быць пэўны час у распараджэнні, у рабоце і пад. у каго-н.’
працягваць руку <дапамогі>	гл. падаваць руку <дапамогі>
прытрымліваць язык	bridle one's tongue ‘менш гаварыць, разважаць, быць асцярожным у выказваннях’
прыходзіць у галаву	come into / to one's head / mind ‘раптоўна, выпадкова з’яўляцца ў свядомасці. Пра думку, ідэі і пад.’; ‘даходзіць да свядомасці каго-н.’; ‘адчуваць патрэбу ў чым-н.; хацець, наважвацца’
псаваць / трапаць нервы	fray smb.'s nerves ‘моцна хваляваць, прымушаць нервавацца каго-н.’
пустая галава	empty head ‘нездагадлівы, прастакаваты чалавек’
пэцкаць рукі	гл. брудзіць рукі

разбіваць / разбіць сэрца	break smb.'s heart (break the heart of smb.) 'рабіць каго-н. няшчасным, прычыняючы яму душэўныя пакуты. Часцей пра няўдалае каханне'
развязаць рукі	untie smb.'s hands 'атрымліваць поўную свабоду дзеянняў'
разгортваць / распраўляць крылы / крылле	spread / stretch / try one's wings 'пачынаць дзейнічаць на поўную сілу сваіх здольнасцей, магчымасцей'
раскрываць вочы	гл. адкрываць вочы
раскрываць <сваё> сэрца	гл. адкрываць <сваё> сэрца
распраўляць крылы крылле	гл. разгортваць крылы / крылле
рука аб руку	arm in arm 'узяўшыся за рукі (ісці, гуляць, трымацца і пад.)'; 'разам, аднадушна, як аднадумцы (жыць, працаваць, дзейнічаць і пад.)'
рука ў руку	hand in hand <with> 'узяўшыся за рукі (ісці, гуляць, трымацца і пад.)'; 'разам, дружна, аднадушна, як аднадумцы (жыць, працаваць, дзейнічаць і пад.)'
рукі звязаны	one's hands are tied / have one's hands tied 'хто-н. пазбаўлены свабоды дзеянняў, магчымасці рабіць так, як хочацца'
рукі прэч	hands off 'патрабаванне не ўмешвацца ў чые-н. справы'
светлая галава	a clear head 'хто-н. ясна і лагічна мысліць,

разважае'

скаліць зубы		bare one's teeth у значэнні 'абурацца, гневацца'
скрыгатаць зубамі		gnash one's teeth 'выяўляць моцную злосць, нянавіць да каго-н.'; grind one's teeth 'выяўляць моцную злосць, нянавіць да каго-н.'; grit one's teeth 'выяўляць моцную злосць, нянавіць да каго-н.'
ставіць / станавіць ногі	на	get / put smb. / smth. on one's feet 'вылечваць'; 'расціць, даводзячы да самастойнасці'; 'выратоўваць'
страха галавой	над	гл. дах над галавой
страчваць галаву / галовы		гл. губляць галаву / галовы
стукнуць галаву	у	rush to a head 'раптоўна, выпадкова з'явіцца ў свядомасці. Пра думку, ідэі і пад.'; 'раптоўна адчуць патрэбнасць у чым-н.; захацець, наважыцца'
сціраць з твару зямлі		disappear, wipe off the face of the earth 'жорстка распраўляцца з кім-н., знішчаць каго-н.'; 'поўнасцю знішчаць, разбураць дашчэнт'; 'поўнасцю і рашуча выкараняць тое, што перашкаджае'
сэрца абрываецца / ападае		one's heart sinks 'хто-н. адчувае моцны страх, трывогу, раптоўна адчайваецца'
сэрца абліваецца	крывёй	гл. душа крывёй абліваецца

твар / тварам у твар		face to face ‘вельмі блізка адзін да другога (сутыкацца, сустракацца, стаяць, сядзець і пад.)’; ‘непасрэдна (сутыкацца, стаяць і пад.)’
трапаць нервы		гл. псаваць нервы
трапляць / трапляцца кіпці / кіпцюры	ў у	гл. пападаць / пападацца ў кіпці / у кіпцюры
трапляць / трапляцца лапы	ў	гл. пападаць / пападацца ў лапы
трапляць / трапляцца рукі	ў	гл. пападаць / пападацца ў рукі
траціць галаву / галовы		гл. губляць галаву / галовы
трымацца на валаску	на	hang by a hair / fingertips / thread ‘знаходзіцца ў вельмі ненадзейным, небяспечным становішчы’
трымаць на пульсе	руку	have / keep one’s finger on the pulse / smth. ‘быць у курсе падзей, сочачы за іх развіццём’
тузаць нервы		fray smb.’s nerves ‘моцна хвалявацца, раздражняцца, злавацца’
тыцкаць носам		rub smb.’s nose <in it> ‘указваць з мэтай павучання, звычайна ў рэзкай форме’
у адно ўлятае / уваходзіць, у другое / з другога	<а>	go in / through one ear and out / of the other ‘імгненна і бяследна забываецца, не застаецца ў памяці’

**ВЫЛЯТАЕ /
ВЫХОДЗІЦЬ**

- у бараду** **<laugh> in one's beard** ‘ціха і непрыкметна’
смяяцца,
засмяяцца
- у вачах** **in smb.'s eyes** (in the eyes of smb.) ‘у чыім-н. уяўленні, разуменні; на думку каго-н.’
- у імгненне вока** **in the twinkling of an eye** ‘адразу ж, вельмі хутка, імгненна (зрабіць што-н.)’
- у кулаку** **hold in one's fist** ‘у поўнай залежнасці, ва ўладзе, трымаць у падпарадкаванні’
- у крыві** **<be / have> in one's blood** ‘арганічна ўласціва каму-н.’
- у лапах** **in smb.'s clutches** ‘у поўнай залежнасці, пад пагрозай кары’
- у міг вока** **in the twinkling of an eye** ‘адразу ж, вельмі хутка, імгненна (зрабіць што-н.)’
- у руках** **<be> in smb.'s hands** (in the hands of smb.) ‘у поўнай залежнасці (быць)’; ‘у чыім-н. уладанні, падпарадкаванні (быць, знаходзіцца)’; ‘у наяўнасці, непасрэдна ў каго-н. (мець, заставацца і пад.)’
- у рукі** **put in / into smb.'s hands** (put in / into the hands of smb.) ‘у поўную залежнасць, пад уладу каго-н. (аддаваць, аддацца і пад.)’; ‘у чыё-н. уладанне, падпарадкаванне (пераходзіць, захопліваць, браць і пад.)’
- у целе** **in flesh** ‘поўны, ускормлены, сыты’

убіваць галаву	у	drive smth. into smb.'s head ‘частым паўтарэннем прымушаць каго-н. засвоіць, запомніць што-н.’; ‘настойліва ўнушаць што-н., пераконваць у чым-н.’
удар у спіну		stab in the back ‘подлы ўчынак, здрадніцкія паводзіны ў адносінах да каго-н.’
узброіць / узброіцца зубоў	да	armed to the teeth ‘вельмі добра, вельмі моцна’
узвальваць / ускладваць плечы	на	put smth. on smb.'s shoulders (put on the shoulders of smb.) ‘абцяжарваць каго-н. якімі-н. абавязкамі, справай, клопатамі і пад.’
узнімаць руку		гл. падымаць руку
умываць рукі		wash one's hands <of smb. / smth.> ‘адмаўляцца ад удзелу ў чым-н., ухіляцца ад адказнасці’
ускладваць плечы	на	гл. узвальваць на плечы
уцерці нос		гл. падцерці нос
хаваць галаву ў пясок		bury / hide one's head in the sand ‘палохаючыся, ухіляцца ад чаго-н.’
хапаць за горла		гл. браць за горла
цераз галаву		гл. праз галаву
чырванець карэння валасоў	да	гл. пачырванець да карэння валасоў
язык адняўся		one's tongue failed ‘хто-н. раптоўна змоўк, страціў здольнасць гаварыць (ад страху,

здзіўлення і пад.)’

Частковыя фразеалагізмы-эквіваленты

абедзвюма рукамі		with both hands ‘з вялікай ахвотай, жаданнем, радасцю (падтрымліваць каго-н.)’; ‘вельмі моцна і з вялікай зацікаўленасцю (брацца, трымацца і пад.)’
ад / з галавы да ног / да пят (з ног да галавы)		from head / top / crown to toe ‘з усіх бакоў; поўнаасцю, цалкам’
ад <усёй> душы		from the heart ‘з усёй шчырасцю, адкрытасцю’
ад <усяго, самага> сэрца		from the heart ‘з усёй шчырасцю, адкрытасцю’
адбівацца ад рук		get out of hand ‘пераставаць слухацца каго-н.’
аддаваць сэрца		lose one’s heart <to smb. / smth.> ‘кахаць каго-н.’
адказваць галавой		stake one’s head / life ‘браць на сябе поўную адказнасць за каго-, што-н.; быць гатовым паплаціцца жыццём’
адкрываць / раскрываць вочы		make a person open his eyes ‘дапамагаць зразумець сапраўднае становішча; рабіць відавочнай праўду аб чым-, кім-н.’
адной нагой стаяць у магіле / у труне		have <got> one foot in the grave (with one foot in the grave) ‘дажываць сваё жыццё, быць блізім да смерці. Звычайна пра хворага ці старога чалавека’
брацца за		clutch at one’s head ‘разгубіўшыся, не ведаць,

галаву		што рабіць, прыходзіць у адчай'
браць у <свае> рукі		take in hand 'падпарадкоўваць каго-н. сваёй волі, прымушаць быць паслухмяным, аказваць уплыў на каго-н.'; 'прымаць на сябе кіраванне чым-н.'; 'сілай авалодваць чым-н. (часцей пра ўладу)'
быць, знаходзіцца пад. у лапах	і	in the jaws of smth. 'у поўнай залежнасці, пад пагрозай кары'
быць, трымаць, знаходзіцца кіпцюрах	ў	in the jaws of smth. 'у поўнай залежнасці, пад пагрозай кары'
вастрыць вушы / вуха		prick up one's ears 'напружана, уважліва прыслухоўвацца, насцярожвацца'
ведаць, вывучаць свае пальцаў	як пяць	know smb. / smth. as one knows one's ten fingers / the back of one's hand / the palm of one's hand (know smb. / smth. like one's ten fingers / the back of one's hand / the palm of one's hand) 'вельмі добра, грунтоўна, да дробязей'
верціцца круціцца галаве	/ ў	run in one's head / mind 'пастаянна знаходзіцца ў свядомасці, у думках'
вешацца шыю	на	fling / throw oneself at smb.'s head (at the head of smb.) 'навязвацца, настойліва дамагацца сімпатыі, прыхільнасці, узаемнасці. Пра жанчыну ў адносінах да мужчыны'
вочы ў вочы (вока ў вока)		eyeball to eyeball 'вельмі блізка, у непасрэднай блізкасці (бачыць, сустракацца і пад.)'
выкідаць галавы	з / з	put smth. out of one's head 'пераставаць думаць пра каго-, што-н., старацца забыць каго-, што-н.'

памяці

выкручваць рукі		twist smb.'s arm у значэнні ‘груба націскаць на каго-н., дамагаючыся выгаднага для сябе рашэння якога-н. пытання’
выносіць сваіх плячах	на	carry on one's broad shoulders ‘выпрабоўваць на сабе якія-н. цяжкасці, самастойна вытрымліваць што-н.’
выплакаць вочы	усе	cry one's eyes / heart out ‘вельмі многа і часта плакаць’
выпускаць <сваіх> рук	з	<let smb. / smth.> slip through one's fingers ‘страчваць тое, што можна выкарыстаць’; ‘пераставаць кіраваць чым-н.’; ‘не магчы прымусіць каго-н. падпарадкавацца каму-н.’
высалапіўшы язык		with one's tongue hanging out у значэннях ‘вельмі хутка, спяшаючыся (бегчы, бегаць і пад.)’; ‘у бясконцых турботах, да знямогі (бегаць)’
галава ідзе / ходзіць кругам		one's head is in a whirl ‘хто-н. траціць здольнасць цвяроза разважаць’
галава кружыцца / круціцца		one's head is in a whirl ‘хто-н. траціць здольнасць цвяроза разважаць’
глядзець вачамі (-ыма, -мі)		look / see at smth. through smb.'s eyes ‘знаходзячыся пад чыім-н. уплывам, ва ўсім падпарадкоўвацца чыёй-н. ацэнцы, думкам, поглядам’
глядзець <прама> у вочы		look smb. in the eye (-s) / face ‘не адчуваць дакораў сумлення перад кім-н., не саромецца чаго-н.’

гнуць <свой> горб /спіну; гнуць <свае> гарбы / спіны	break one's back у значэнні ‘выконваць цяжкую работу; мардаваць сябе працай’
грызці горла	cut smb.'s throat (the throat of smb.) ‘жорстка, бязлітасна распраўляцца з кім-н.’
да касцей	to the bone ‘вельмі моцна, наскрозь (прабірае, пранізвае, праймае і пад.; прамокнуць, прамерзнуць)’
да мозгу касцей	<chilled / frozen> to the bone / to the marrow ‘вельмі моцна, наскрозь (холад, вецер і пад. прабірае, пранізвае і пад.; праябнуць, прамерзнуць)’
даваць па шыі	give it smb. in the neck ‘выганяць, праганяць каго-н., здымаць з работы’
душа / сэрца не ляжыць	one's heart is not in smth. ‘што-н. не выклікае ў каго-н. ніякай цікавасці, прыхільнасці, жадання’
душа ў душу	heart to heart ‘вельмі дружна, у поўнай згодзе’
душой і целам ‘усёй істотай, цалкам, ва ўсіх адносінах’	be devoted body and soul ‘быць цалкам адданым каму-, чаму-н.’
з галавы да ног / да пят	гл. ад галавы да ног / да пят
з глыбіні душы	from the bottom of one's heart ‘чыстасардэчна, з найлепшымі намерамі’
з другіх / трэціх рук	at second hand ‘праз пасрэднікаў, не ад сведкі непасрэдна (чуць, даведвацца і пад.)’; ‘праз перакупшчыка, не ад уладальніка непасрэдна

(купляць, трапляць і пад.)’

з заміранням сэрца		with a sinking / palpitating heart ‘адчуваючы моцнае хваляванне, трывогу’
з пенай на губах / на вусах даказваць, абараняць, гаварыць і пад.		foam at the mouth у значэнні ‘вельмі гарача, запальчыва; у гневе і раз’юшанасці’
з чыстай душой		pure in heart ‘не адчуваючы маральнай пакуты і дакору (рабіць што-н.)’
заглядваць / зазіраць у душу		search one’s heart / soul ‘старацца зразумець чые-н. думкі, пачуцці і пад.’
зазіраць у душу		гл. заглядваць у душу
закрываць рот		button / zip one’s lips ‘прымушаць маўчаць каго-н.’
збівацца з ног		run off one’s legs ‘моцна стамляцца, змучвацца, вымотвацца (ад бегатні, клопатаў)’
злятаць / зрывацца вуснаў	з	spring to one’s lips ‘міжвольна, нечакана вымаўляцца’; escape one’s lips ‘міжвольна, нечакана вымаўляцца’
злятаць / зрывацца языка	з	spring to one’s lips ‘міжвольна, нечакана вымаўляцца’
зрывацца вуснаў	з	гл. злятаць з вуснаў
зрывацца языка	з	гл. злятаць з языка

i / нават вокам / брывом не вядзе **not to raise an eyebrow** ‘ніяк не рэагуе, не звяртае ніякай увагі’

<i / нават> вокам не маргнуў / не міргнуў / змаргнуў / не зміргнуў **never batted an eyelash / eyelid** ‘не паказаў ніякай збянтэжанасці, боязі, нічым не выдаў сябе’

<i> пальцам не крануць / не зачапіць **not lay a finger on smb.** ‘не прычыняць ніякай шкоды каму-н., не біць’

калені / каленкі / лыткі дрыжаць / трасуцца **one’s knees knock** ‘хто-н. вельмі спалохаўся’

каленкі дрыжаць / трасуцца гл. **калені дрыжаць / трасуцца**

капыліць губу (-ы) **purse one’s lips** ‘крывіцца, выражаючы незадаволенасць, злосць’

кідацца на шыю **fling / throw oneself at smb.’s head** (at the head of smb.) ‘навязвацца, настойліва дамагацца сімпатыі, прыхільнасці, узаемнасці. Пра жанчыну ў адносінах да мужчыны’

кідацца ў вочы **leap to the eye** ‘міжвольна запыняць на сябе чыю-н. увагу, быць асабліва прыкметным’

класці душу	put one's heart and soul <into> ‘поўнасьцю аддаючыся чаму-н., рабіць што-н. з захапленнем, стараннем, любоўю’; put one's heart into smth. ‘поўнасьцю аддаючыся чаму-н., рабіць што-н. з захапленнем, стараннем, любоўю’
кроў гарыць	one's blood is up у значэнні ‘хто-н. адчувае ў сабе багацце сіл, энергіі’
кроў іграе	one's blood is up у значэнні ‘хто-н. ахоплены парывам пачуццяў, вельмі ўзбуджаны’
кроў кіпіць	one's blood is up ‘хто-н. адчувае ў сабе шмат сіл, энергіі’; ‘хто-н. ахоплены парывам пачуццяў, вельмі ўзбуджаны, усхваляваны і пад.’
кроў у жылах стыне / застыла	one's blood freezes / runs cold / turns to ice ‘хто-н. адчувае моцны страх, жах’
круціцца на канцы / на кончыку языка	be / have smth. on the tip of one's tongue ‘каму-н. вельмі хочацца сказаць, спытаць пра што-н. важнае’
круціцца ў галаве	гл. верціцца ў галаве
крывіць губы	purse one's lips ‘крывіцца, выражаючы незадаволенасць, злосць’
ламаць <сабе> галаву / галовы	rack one's brains / memory ‘напружана думаць, задумвацца, стараючыся зразумець, разгадаць што-н.’
ледзяніць кроў	make smb.'s blood run cold ‘выклікаць у каго-н. жах, здранцвенне’
ледзяніць кроў у жылах	make smb.'s blood run cold ‘выклікаць у каго-н. жах, здранцвенне’

лезці ў пятлю	put one's head in a noose ‘заведама рызыкаваць жыццём; ісці на смерць’
лыткі дрыжаць / трасуцца	гл. калені дрыжаць / трасуцца
на валасок	within a hair of ‘у стане, вельмі небяспечным, блізкім да чаго-н.’
на вока	by eye ‘знешне, паводле знешняга ўражання (пазнаваць, выбіраць і пад.)’
на вуснах	on everyone's lips ‘паўтарацца пастаянна кім-н., абмяркоўвацца і пад.’
на гаварыць, сказаць, шаптаць і пад.	a word in one's ear ‘пад сакрэтам, ціха, каб ніхто не чуў’
на вышэй разумнейшы, значна больш вопытны (у параўнанні з кім- н.)’	be / stand head and shoulders above smb. / smth. ‘быць намнога разумнейшым, вопытным (у параўнанні з кім-н.)’; head and shoulders above smb. / smth. ‘намнога разумнейшы, значна больш вопытны (у параўнанні з кім-н.)’
на дне душы / сэрца ‘	at the bottom of one's heart ‘унутрана, употайкі, падсвядома’
на носе	in front of one's nose ‘у самы бліжэйшы час будзе, наступіць што-н.’
на свежую галаву	with a fresh head ‘пакуль яшчэ не стомлены ці пасля адпачынку’

навастрыць вушы / вуха	<p>pin one's ears back ‘пачаць уважліва прыслухоўвацца, насцеражыцца’;</p> <p>prick up one's ears ‘пачаць уважліва прыслухоўвацца, насцеражыцца’</p>
нават вокам / брывом не вядзе	гл. i вокам / брывом не вядзе
<нават> вокам не маргнуў / не міргнуў / не змаргнуў / не зміргнуў	гл. <i> вокам не маргнуў / не міргнуў / не змаргнуў / не зміргнуў
нага не ступала	where man has never set foot ‘хто-н. не бываў, не жыў, не заходзіў куды-н. (часцей пра глухамань)’
наступаць на мазоль / на мазалі	step / tread on smb.'s corns / toes ‘закранаць тое, што асабліва хвалюе каго-н., выклікае боль, пакуты’
натапырваць вушы	cock one's ear ‘пачаць уважліва прыслухоўвацца, насцеражыцца’
не бачыць далей <свайго> носа	<p>not see an inch before one's nose ‘мець вузкі кругагляд, быць вельмі абмежаваным’;</p> <p><be not able to> see further than one's nose ‘мець вузкі кругагляд, быць вельмі абмежаваным’</p>
не верыць сваім вачам	not be able to believe one's eyes ‘вельмі здзіўляцца, убачыўшы што-н. нечаканае’
не даваць веры сваім вачам	not be able to believe one's eyes ‘вельмі здзіўляцца, убачыўшы што-н. нечаканае’

не зводзіць вачэй	get / have (have got) / keep an / one's eye on smb. / smth. ‘пільна сачыць, назіраць за кім-, чым-н.’; stare smb. in the face ‘пільна сачыць, назіраць за кім-, чым-н.’
не змыкаць вачэй / вочы	without closing one's eyes ‘зусім не спаць’
не магчы, нельга адарваць / адвесці вачэй	not <be able to> take one's eyes from / off smb. / smth. ‘(не магчы, нельга) перастаць глядзець на каго-, што-н.’
не спускаць вачэй / вока	stare smb. in the face ‘пільна, уважліва, не адрываючыся глядзець на каго-, што-н.’; ‘пільна сачыць, назіраць за кім-, чым-н.’
не спускаць з вачэй	stare smb. in the face ‘пільна, уважліва, не адрываючыся глядзець на каго-, на што-н.’; ‘пільна сачыць, назіраць за кім-, чым-н.’
ні нагой	not set foot <somewhere> ‘зусім не хадзіць куды-н., не бываць у каго-н.’; ‘зусім не выходзіць, не адлучацца адкуль-н.’
нож у спіну	a stab in the back ‘подлы ўчынак, здрадніцкія паводзіны ў адносінах да каго-н.’
па вушы ў даўгу, залезці / улезці ў даўгі ‘звыш усякай меры’	be head over ears (be over head and ears) <in debt, love, work, etc.> у значэнні ‘быць у даўгу звыш усякай меры’
па пятах	follow / tread smb.'s heels ‘не адстаючы, неадступна (ісці, хадзіць, гнацца і пад.)’
па <самае> горла	up to one's / the ears / eyeballs / eyebrows / eyes / neck in smth. у значэннях ‘вельмі моцна, бязмежна (закахацца)’; ‘вельмі многа (работы,

клопатаў, праў; багацця, прадуктаў і пад.)’

па вушы	<самыя>	be head over ears (be over head and ears) <in debt, love, work, etc.> у значэннях ‘быць вельмі моцна закаханым’; ‘мець многа клопатаў, працы, спраў; поўнасю аддавацца якой-н. працы’; be up to one’s / the ears / eyeballs / eyebrows / eyes / neck in smth. ‘цалкам, поўнасю (аддавацца чаму-н., уваходзіць у якую-н. справу)’
пад крылом		under one’s mother’s wing ‘пад чый-н. апекай, пад прыглядам (жыць, знаходзіцца і пад.)’
пад пятой		at one’s feet ‘у поўным падпарадкаванні’, ‘пад чыёй-н. уладай, пад прыгнётам’
пад носам	<самым>	before one’s nose ‘у непасрэднай блізкасці ад каго-н., побач, блізка’
паднімаць / падымаць / узнімаць ногі	на	set smb. on his feet ‘вылечваць’; ‘расціць, выхоўваць, даводзячы да самастойнасці’
падтоптаць пад ногі		trample smb. / smth. under foot ‘зняважліва адносячыся да каго-н., падпарадкоўваць сваёй волі, сваёй уладзе’

падымацца / узнімацца на ногі	back on one's feet ‘папраўляць, паляпшаць матэрыяльнае становішча’; ‘папраўляцца пасля хваробы, ачуньваць. выздараўліваць’; be on one's feet ‘папраўляцца пасля хваробы, ачуньваць, выздараўліваць’; ‘папраўляць, паляпшаць матэрыяльнае становішча’; get back on one's feet ‘папраўляцца пасля хваробы, ачуньваць, выздараўліваць’; ‘папраўляць паляпшаць матэрыяльнае становішча’; ‘зноў станавіцца незалежным’
падымаць на ногі	гл. паднімаць на ногі
паклаўшы руку на сэрца	hand over heart (with one's hand on one's heart) ‘з усёй шчырасцю, праўдзіва’
паказаць / казаць нос / носа	put one's nose in ‘прыходзіць куды-н., паявіцца дзе-н.’
паткнуць / ткнуць <свой> нос	poke / stick one's nose <into smb.'s affairs / business etc.> ‘умешвацца ў што-н.’; show one's face / nose ‘паказацца дзе-н.’; put one's nose in ‘прыходзіць куды-н., паявіцца дзе-н.’
перад носам	before one's nose ‘у непасрэднай блізкасці ад каго-н., побач. блізка’
перад тварам	in the face of smth. у значэнні ‘непасрэдна перад надыходам, набліжэннем чаго-н. (часцей аб пагрозе)’

<p>потам і кроўю / крывёю <u>здабыць / здабываць,</u> <u>набыць</u> / <u>набываць</u> і пад.</p>	<p>with blood and sweat ‘цаной вялікіх намаганняў, з вялікімі цяжкасцямі’; sweat blood ‘цаной вялікіх намаганняў, з вялікімі цяжкасцямі’</p>
<p>праз / скрозь зубы</p>	<p>through <clenched> teeth у значэннях ‘невывразна, неразборліва або ледзь чутна (гаварыць, мармытаць і пад.)’; ‘з пагардай, незадавальненнем, злосцю і пад. (гаварыць, цадзіць, працадзіць і пад.)’</p>
<p>прамазоліць вушы ‘надакучыць адной і той жа гаворкай, паўтарэннем таго ж самага працяглы час’</p>	<p>din smth. into smb.’s ears ‘надакучыць пастаяннымі размовамі пра што-н.’</p>
<p>прамываць мазгі</p>	<p>clear one’s head ‘павучаючы каго-н., уздзеінічаючы на каго-н., схіляць да іншага, пабуджаць змяняць паводзіны, погляды і пад.’</p>
<p>пратрубіць усе вушы</p>	<p>din smth. into smb.’s ears ‘надакучыць пастаяннымі размовамі пра што-н.’</p>
<p>прачышчаць мазгі</p>	<p>clear one’s head ‘павучаючы каго-н., уздзеінічаючы на каго-н., схіляць да іншага, пабуджаць змяняць паводзіны, погляды і пад.’</p>
<p>прыкласці / прылажыць рукі</p>	<p>try one’s hand at smth. ‘заяцца чым-н., пачаць рабіць што-н.’; turn one’s hand to smth. ‘заяцца чым-н., пачаць рабіць што-н.’</p>
<p>прылажыць</p>	<p>гл. прыкласці рукі</p>

рукі

прытрымліваць / трымаць язык за зубамі	keep one's tongue between one's teeth 'нічога не гаварыць лішняга, быць асцярожным у выказваннях; маўчаць, калі трэбы'; hold one's tongue 'нічога не гаварыць лішняга, быць асцярожным у выказваннях; маўчаць, калі трэба'
прыходзіць у галаву	enter smb.'s head / mind 'раптоўна, выпадкова з'яўляцца ў свядомасці. Пра думку, ідэі і пад.'; 'даходзіць да свядомасці каго-н.'; 'адчуваць патрэбу ў чым-н.; хацець, наважвацца'
пускаць пыл / туман / дым у вочы	blow smoke in smb.'s face 'выхваляючыся, падманваць каго-н., ствараць падманлівае ўражанне пра сябе'; pull the wool over smb.'s eyes 'выхваляючыся, падманваць каго-н., ствараць падманлівае ўражанне пра сябе'; throw dust in smb.'s eyes (in the eyes of smb.) 'выхваляючыся, падманваць каго-н., ствараць падманлівае ўражанне пра сябе'
развязваць язык (-і)	loosen smb.'s tongue 'многа гаварыць, станавіцца балбатлівым'; 'прымушаць каго-н. разгаварыцца і паведаміць які-н. сакрэт, тайну'
раскрываць вочы	гл. адкрываць вочы
рваць на сабе валасы	pull / tear one's hair 'адчайвацца, вельмі моцна перажываць, гаварыць'
рукі свярбяць / свярбелі / засвярбелі	one's fingers itch 'хто-н. вельмі хоча заняцца чым-н.'
светлая галава	have a clear head 'быць вельмі разумным'

‘вельмі разумны
чалавек’

скрозь зубы

гл. праз зубы

**слухаць ва / на
ўсе вушы**
‘вельмі
ўважліва, не
прапускаючы ні
аднаго слова,
гука і пад.’

be all ears ‘слухаць вельмі ўважліва, не
прапускаючы ні аднаго слова, гука і пад.’

**соваць / сунуць
/ утыкаць
<свой> нос**

**poke / stick one’s nose <into smb.’s affairs /
business etc.>** ‘умешвацца ў што-н.’

**ставіць /
станавіць на
ногі**

set smb. on his feet ‘вылечваць’; ‘расціць,
даводзячы да самастойнасці’

**станавіцца на
ногі**

back on one’s feet ‘папраўляцца пасля хваробы,
ачуньваць, выздараўліваць’; ‘папраўляць,
паляпшаць матэрыяльнае становішча’

be able to stand on one’s own feet ‘пачынаць
весці самастойнае жыццё, рабіцца самастойным,
мужнец’;

be on one’s feet ‘пачынаць весці самастойнае
жыццё, рабіцца самастойным, мужнец’;
‘папраўляць, паляпшаць матэрыяльнае
становішча’;

get back on one’s feet у значэннях ‘папраўляцца
пасля хваробы, ачуньваць, выздараўліваць’;
‘папраўляць паляпшаць матэрыяльнае
становішча’

**станавіць на
ногі**

гл. ставіць на ногі

стаяць папярок / поперак / упоперак горла	stick in one's gizzard / throat ‘вельмі перашкаджаць, выклікаючы ў каго-н. неспакой, хваляванне, раздражненне’
строіць вочкі	make eyes at smb. ‘какетліва паглядаць на каго-н.’
сунуць <свой> нос	гл. соваць <свой> нос
сцяўшы зубы	through <clenched> teeth у <i>значэнні</i> ‘перасільваючы сябе, стрымліваючы свае пачуцці (рабіць што-н.)’
сэрца ёкнула	one's heart misses a beat ‘каго-н. нечакана ахоплівае хваляванне, неспакой і пад.’
сэрца замірае	one's heart stands still ‘каго-н. нечакана ахоплівае хваляванне, неспакой і пад.’
сэрца ляжыць	гл. душа не ляжыць
твар выцягваецца / выцягнуўся	pull a long face ‘хто-н. вельмі здзіўлены, расчараваны і пад.’
ткнуць <свой> нос	гл. паткнуць <свой> нос
трымаць вуха востра	keep one's ears open ‘апасаючыся чаго-н., быць вельмі пільным, быць напаягатове’
трымаць рот / язык на замку	keep one's mouth shut ‘захоўваць што-н. у тайне, быць асцярожным у выказваннях; маўчаць, калі трэба’
трымаць сябе ў руках	have / keep <well> in hand ‘захоўваць самавалоданне, вытрымку, стрымліваць парывы

сваіх пачуццяў’

<трымаць> у руках у **have smb. in the palm of one’s hand** ‘у поўнай залежнасці’

трымаць за зубамі язык гл. **прытрымліваць язык за зубамі**

тыкаць тыцкаць <свой> нос / **poke / stick one’s nose <into smb.’s affairs / business etc.>** ‘умешвацца ў што-н.’

тыцкаць <свой> нос гл. **тыкаць <свой> нос**

у галавах **at the head of the bed** ‘у тым месцы на пасцелі, куды кладуцца галавой; ва ўзгалоўі (сядзець, стаяць, знаходзіцца і пад.)’

у глыбіні душы **at the bottom of one’s heart** ‘унутрана, употайкі, падсвядома’

у поце твару / чала **by the sweat of one’s brow** ‘вельмі старанна, не перастаючы (працаваць, здабываць, зарабляць і пад.)’

у поце твару свайго **by the sweat of one’s brow** ‘вельмі старанна, не перастаючы (працаваць, здабываць, зарабляць і пад.)’

у руках **in hand** ‘быць у поўнай залежнасці’; ‘у чым-н. уладанні, падпарадкаванні (быць, знаходзіцца)’; ‘у наяўнасці’

убіваць галаву у **hammer / knock into smb.’s head** ‘настойліва ўнушаць што-н., пераконваць у чым-н.’

удараць руках па **strike hands** ‘зключаць якое-н. пагадненне, гандлёвую здзелку, дагавор’

удараць галаву	у	go to smb.'s head у значэнні ‘ап’янець’
узнімацца ногі	на	гл. падымацца на ногі
узнімаць ногі	на	гл. паднімаць на ногі
укладваць / укладаць / душу ‘поўнасцю аддавацца чаму-н., усе сілы, здольнасці накіроўваць на што-н.’		put one’s heart and soul <into> ‘поўнасцю аддаючыся чаму-н., рабіць што-н. з захапленнем, стараннем, любоўю’; put one’s heart into smth. ‘поўнасцю аддаючыся чаму-н., рабіць што-н. з захапленнем, стараннем, любоўю’
укладваць галаву	у	put smth. into smb.’s head ‘настойліва ўнушаць што-н.. пераконваць у чым-н.’
улазіць у скуру		get into smb.’s skin (into the skin of smb.) ‘уяўляць сябе ў становішчы каго-н.’
усім сэрцам		with all one’s heart <and soul> ‘бязмежна, шчыра, сардэчна (любіць, кахаць, верыць, ганарыцца і пад.)’; ‘поўнасцю, цалкам, усёй істотай (быць на баку каго-н., адчуваць і пад.)

уставаць ногі	на	back on one's feet ‘папраўляцца пасля хваробы, ачуньваць. выздараўліваць’; ‘папраўляць, паляпшаць матэрыяльнае становішча’; be on one's feet у значэннях папраўляцца пасля хваробы, ачуньваць, выздараўліваць’; ‘папраўляць, паляпшаць матэрыяльнае становішча’; get back on one's feet ‘папраўляцца пасля хваробы, ачуньваць, выздараўліваць’; ‘папраўляць, паляпшаць матэрыяльнае становішча’
хапацца галаву	за	clutch at one's head ‘разгубіўшыся, не ведаць, што рабіць, прыходзіць у адчай’
часаць язык (-і)		wag one's tongue ‘гаварыць упустую, пустасловіць’
часаць языком / языкамі		wag one's tongue ‘гаварыць упустую, пустасловіць’

Фразеалагізмы-псеўдаэквіваленты

абводзіць / абкручваць вакол / кругом пальца ‘спрытна, хітра ашукваць, падманваць каго-н.’	twist / wind / wrap smb. around / round one's little finger ‘паступаць з кім-н. так, як хочацца, поўнасьцю падпарадкоўваць сабе каго-н.’
вадзіць за нос ‘уводзіць у зман, ашукваць’	lead by the nose ‘прымушаць каго-н. рабіць усё, што хто-н. хоча’
з завязанымі вачамі (-ыма) ‘не раздумваючы, неабачліва (рабіць што-н.)’	with one's eyes closed / shut ‘без вялікіх намаганняў, лёгка’
задзіраць ногі ‘паміраць’	put one's foot up ‘сесці і

кулакі сціскаюцца ‘каму-н. вельмі хочацца пабіцца з кім-н., пабіць каго-н.’

на валасок ‘у стане вельмі небяспечным, блізкім да чаго-н. (быць)’

пэцкаць / брудзіць / гнюсіць рукі ‘звязацца з кім-н., ублытвацца ў што-н. нізкае, непрыстойнае’

свіное вуха ‘рэпрадуктар вулічны, а таксама пакаёвы (радыёкропка)’

прыходзіць у галаву ‘раптоўна, выпадкова з’яўляцца ў свядомасці. Пра думку, ідэю і пад.’

трымаць нос па ветры ‘беспрынцыпова мяняючы свае паводзіны, прытасоўвацца да абставін, падладжвацца да каго-, чаго-н.’

у целе ‘поўны, ускормлены, сыты’

чыя, якая кроў цячэ / плыве ў жылах / венах

адпачыць, паклаўшы ногі на што-н.’

clench <one’s> jaws / hands / fists / teeth ‘сціскаць сківіцы / рукі / кулакі / зубы, што ўказвае на агрэсію, канцэнтрацыю, нервовае напружванне’

to a hair ‘ледзь-ледзь’

get one’s hands dirty ‘выконваць цяжкую фізічную працу’

in a pig’s ear ‘ніколі, мала верагодна’

come to a head ‘дасягнуць вышэйшай кропкі, апагею; рэзка абвастрыцца’

with <one’s> nose in the air ‘быць у курсе падзей’

in a body ‘у поўным складзе’

it runs in one’s bloods ‘хто-н. паходзіць з якога-н. роду, народа, часу і пад.’; ‘у кім-н. праяўляецца

характер каго-н., схільнасць да
чаго-н.'

ЗМЕСТ

Прадмова	3
Англа-беларускі слоўнік саматычных фразеалагізмаў	8
Поўныя фразеалагізмы-эквіваленты	9
Частковыя фразеалагізмы-эквіваленты	25
Фразеалагізмы-псеўдаэквіваленты	42
Беларуска-англійскі слоўнік саматычных фразеалагізмаў	45
Поўныя фразеалагізмы-эквіваленты	46
Частковыя фразеалагізмы-эквіваленты	62
Фразеалагізмы-псеўдаэквіваленты	80

Даведачнае выданне

КУЛІК Людміла Уладзіміраўна
ЛЯШЧЫНСКАЯ Вольга Аляксееўна

АНГЛА-БЕЛАРУСКІ СЛОЎНІК
САМАТЫЧНЫХ ФРАЗЕЛАГІЗМАЎ

БЕЛАРУСКА-АНГЛІЙСКІ СЛОЎНІК
САМАТЫЧНЫХ ФРАЗЕЛАГІЗМАЎ

У аўтарскай рэдакцыі

Ліцэнзія № 02330 / 0549481 ад 14.05.09.

Падпісаны да друку г. Фармат 60x84 1/ 16.

Папера пісчая №1. Гарнітура “Таймс”. Умоўн. друк. арк. _____

Ул.-выд. арк. _____. Тыраж 50 экз. Заказ № .

Отпечатано с оригинала-макета на ризографе
учреждения образования

«Гомельский государственный университет
имени Франциска Скорины»

Лицензия № № 02330 / 0549481 ад 14.05.09.

246019, г. Гомель, ул. Советская, 104

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

**УСТАНОВА АДУКАЦЫІ «ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ
ЎНІВЕРСІТЭТ ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ»**

**УСТАНОВА АДУКАЦЫІ «ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ
ТЭХНІЧНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ ІМЯ П.В. СУХОГА»**

Л.У. КУЛІК, В.А. ЛЯШЧЫНСКАЯ

**АНГЛА-БЕЛАРУСКІ СЛОЎНІК
САМАТЫЧНЫХ ФРАЗЕЛАГІЗМАЎ**

**БЕЛАРУСКА-АНГЛІЙСКІ СЛОЎНІК
САМАТЫЧНЫХ ФРАЗЕЛАГІЗМАЎ**

ГОМЕЛЬ, 2010

